

Concello de
Vilagarcía de Arousa
Concellería de Muller

Praza Ravela, 1
36600 Vilagarcía de Arousa
T 986 099 200 ext. 102 · F 986 512 226
CIF: P/3606000 B
muller@vilagarcia.es · www.vilagarcia.es

II PIOM

**Plan de Igualdade de Oportunidades
Municipal**

INDICE

INTRODUCCIÓN	2
CONTEXTO XEOGRÁFICO	15
ÁREAS DE ACTUACIÓN	29
ÁREA I: EMPODERAMENTO E PARTICIPACIÓN SOCIAL	30
ÁREA II: FORMACIÓN E EMPREGO	40
ÁREA III: CALIDADE DE VIDA	53
ÁREA IV: EDUCACIÓN EN IGUALDADE.....	63
ÁREA V: ABORDAXE INTEGRAL DA VIOLENCIA DE XÉNERO.	78
AVALIACIÓN	95
BIBLIOGRAFÍA.....	96
ANEXOS	I
MARCO LEGAL	II
DATOS ESTADÍSTICOS	XII
AVALIACIÓN I PIOM	XXV

INTRODUCCIÓN

O concepto de Igualdade entre mulleres e homes fai referencia a unha igualdade de dereitos, responsabilidades e oportunidades para todas e todos. A igualdade, así entendida, non é unicamente un “asunto de mulleres”; é un asunto vital que concirne a todas as persoas; é unha cuestión de dereitos humanos e unha condición previa para a consecución dun desenvolvemento sostible centrado nas persoas. Polo tanto convértese nun pilar fundamental para a construción dunha sociedade democrática, onde os dereitos e as obrigas son inherentes á condición de cidadanía, onde todas as persoas poidan participar e decidir sen distinción do seu sexo.

Nos últimos anos estase a desenvolver unha importante tarefa de concienciación acerca das desigualdades e das discriminacións por razón de xénero. Téñense promovido cambios importantes en cuestións relativas á vida social, política, cultural e económica de homes e mulleres, das relacións entre sexos e co resto do contorno. Hoxe en día, tanto as institucións como a opinión pública son cada vez máis conscientes de que, a pesar das diferenzas existentes, as desigualdades e discriminacións son incompatibles cos valores democráticos que queremos imperen na nosa sociedade.

Nestes cambios foron fundamentais as normativas e declaracións xeradas, que avogaban pola erradicación das discriminacións entre as persoas, tales como a Declaración Universal dos Dereitos Humanos das Nacións Unidas (1948).

Na actualidade, as normativas, directrices e plans de igualdades emitidas nesta materia por organismos internacionais, comunitarios, estatais, autonómicos e municipais inciden en tres liñas de traballo: transversalidade, empoderamento e corresponsabilidade.

Deste xeito, na IV Conferencia sobre a Muller (Beijing, 1995) acuñase o termo Mainstreaming ou transversalidade que non é máis que a incorporación da perspectiva de igualdade de xénero en todas as políticas, a todos os niveis e en todas as etapas. Pola súa parte, a Lei Galega para a Igualdade de Homes e

Mulleres (Lei 7/2000) fai referencia á transversalidade como “instrumento imprescindible para o exercicio da totalidade das competencias autonómicas en clave de xénero (...)” sinalando, no Capítulo II, os criterios as seguir para a súa aplicación. A *transversalidade* constitúe, pois, unha estratexia fundamental para o avance da igualdade e dos dereitos en xeral, xa que sitúa as persoas no núcleo da toma de decisións, involucra tanto a homes como a mulleres facendo un pleno uso e aproveitamento dos recursos humanos, ao tempo que visibiliza a problemática de desigualdade de xénero na cultura actual, pon de manifesto e ten en conta a diversidade de mulleres e homes.

Parelo ao concepto de transversalidade, tal como se recolle no Plan Estratégico de Igualdade de Oportunidades 2008-11 e no V Plan Galego de Igualdade, atópase o concepto de *empoderamento*, no sentido de valorar e fortalecer os modos de facer das mulleres, de exercer o poder e de relacionarse. Este concepto ten unha dobre vertente: capacidade das mulleres para acceder a aqueles postos onde se toman as decisións e revalorización das súas aportacións.

Por último, cómpre falar da *corresponsabilidade*, é dicir, da asunción das responsabilidades familiares (tarefas do fogar, atención a fillos/as ou maiores...) por parte de homes e mulleres, de feito que ambos dispoñan de tempo persoal, unha vez asumidas as súas responsabilidades laborais e familiares. Para acadar isto cómpre que ademais de mulleres e homes haxa unha implicación das empresas e dos poderes públicos. Nesta liña inscribíse tanto o Pacto Europeo pola Igualdade de Xénero (2006) como a Lei Orgánica para a Igualdade Efectiva entre Mulleres e Homes. A nivel autonómico, ademais da Lei do Traballo en Igualdade das Mulleres de Galicia, contase co Plan de Fomento da Corresponsabilidade, que considera que unha das claves da igualdade é a corresponsabilidade.

A pesares dos avances, seguen persistindo estereotipos e roles sexistas que colocan ás mulleres en clara desvantaxe con respecto aos homes e dificultan o disfrute pleno dos seus dereitos como cidadás. Para modificar isto, cómpre que o conxunto da sociedade asuma que toda discriminación é inaceptable, non só por razón de xustiza social, senón tamén porque a igualdade entre mulleres e homes supón un importante beneficio de cara a mellora na calidade de vida e no

benestar socioeconómico de todos e todas. Non podemos considerar como avanzada unha sociedade que prescindir das capacidades e contribucións da metade da poboación.

Atopámonos pois, con que a pesares da existencia dunha igualdade legal, a realidade social pon de manifesto a persistencia de discriminacións por razón de sexo. Esta fenda fai preciso que os poderes públicos poñan en marcha políticas orientadas a superar as discriminacións e garantir a igualdade real entre mulleres e homes.

O eido local, polo contacto máis directo coa poboación, é o contexto idóneo para á posta en marcha deste tipo de accións, xa que ten coñecemento de primeira man das problemáticas que afectan á cidadanía, dos recursos dispoñibles, das demandas e as canles que se establecen entre o poder político e a poboación. Os plans de igualdade de oportunidades a nivel municipal son polo tanto, unha ferramenta indispensable para acadar con éxito a igualdade real, ao fundamentarse nas necesidades e características concretas do contorno no que se van levar a cabo, ofrecendo unha resposta axeitada ás mesmas. Sen embargo, ademais da realización e posta en práctica destes plans, precísase unha verdadeira implicación técnica e política, xa que a consecución da igualdade real soamente se poderá acadar mediante unha intervención continuada e transversal.

O Concello de Vilagarcía, coa adopción deste, o seu II Plan de Igualdade Municipal ratifica a súa implicación na tarefa de acabar coas desigualdades de xénero que merman a calidade de vida das persoas, comprometéndose coa implementación e promoción de medidas e actuacións que, ao tempo que removen e eliminan obstáculos, facilitan ao conxunto da poboación vilagarcía o camiño cara o logro da igualdade efectiva, garantindo así o desenvolvemento integral das persoas en particular, e do conxunto da sociedade en xeral.

O II Plan contempla a continuación de accións emprendidas no I PIOM e a adopción de novas intervencións adaptadas ás necesidades detectadas. Deste xeito, o plan, estrutúrase en cinco liñas específicas de actuación impregnadas por un enfoque de transversalidade, denominador común de todas elas.

Estas liñas de actuación correspóndense coas seguintes áreas:

ÁREA I: EMPODERAMENTO E PARTICIPACIÓN SOCIAL

ÁREA II: FORMACIÓN E EMPREGO

ÁREA III: CALIDADE DE VIDA

ÁREA IV: EDUCACIÓN EN IGUALDADE

ÁREA V: ABORDAXE INTEGRAL DA VIOLENCIA DE XÉNERO

Así pois, este II Plan, seguindo o esquema do V Plan do Goberno Galego para a Igualdade entre Mulleres e Homes, artellase en base a liñas específicas de actuación. Estas liñas ou áreas supoñen unha reestruturación das áreas do I PIOM por consideralas máis adecuadas a realidade actual.

Deste xeito, mantéñense as áreas de Calidade de Vida e Educación en Igualdade, modifícanse as Áreas de Formación e Emprego e Empoderamento e Participación Social, desaparece a área de Administración Local e Transversalidade e por último inclúese unha nova área: Abordaxe Integral da Violencia de Xénero.

As modificacións acaecidas responden as seguintes motivacións: as medidas relacionadas coa conciliación da vida laboral, familiar e persoal inclúense en Calidade de Vida, por entender que a asunción da “dobre xornada” e a responsabilidade case en exclusiva do coidado e das tarefas domésticas por parte da poboación feminina inflúe de xeito negativo na súa saúde e benestar.

Con respecto a Área de Empoderamento e Participación Social, consideramos importante dar un paso máis e incidir, non só na participación e no asociacionismo, senón e moi especialmente no proceso de empoderamento, fundamental para que as persoas se convertan en suxeitos activos, capaces de expresar as súas necesidades e defender os seus dereitos de cara unha maior autonomía.

No canto a Área de Administración Local e Transversalidade esta desaparece como tal xa que no actual Plan, a Transversalidade impregna todas as áreas.

E por último, este Plan conta cunha área específica de Abordaxe Integral da Violencia de Xénero por dous motivos fundamentais: primeiro, por ser a manifestación máis grave da discriminación contra as mulleres e segundo por

dar soporte as actuacións que, desde a Área de Muller se veñen levando a cabo nos últimos anos.

Unha vez expostos os fundamentos e a estrutura do II PIOM só nos resta describir o proceso de elaboración e metodoloxía empregada na súa confección. Este, caracterízase por ser lineal, aínda que non pechado; é dicir, permite unha retroalimentación constante, xa que a abordaxe dunha nova fase requiriu, nalgúns casos, unha reelaboración das fases anteriores, feito que non só non entorpeceu o proceso senón que o enriqueceu mediante o aporte de novos elementos. Elementos que contribuíron a unha maior coherencia entre as distintas fases e de cara ao produto final.

As fases do proceso de creación foron as seguintes:

1. Avaliación do I PIOM

O persoal da Área de Muller do Concello de Vilagarcía avaliou e valorou o I PIOM. Desta avaliación cómpre resaltar os seguintes resultados¹:

Área de Administración Local e Transversalidade.

Na Concellería (a nivel interno), podemos falar dunha mellora nos instrumentos de recollida de información, tanto de usuarias como de programas, o que aportou unha maior calidade na asistencia e nas accións, así como un maior grado de satisfacción do equipo da Concellería –CIM.

Reforzouse tamén o persoal da Concellería, creándose novos servizos, como o de mediación familiar, incrementáronse as horas de prestación de recursos especializados e mais o orzamento da Concellería para gastos de persoal.

Respecto da transversalidade, aínda que se fixeron algunhas medidas de formación previas, destinadas a sensibilizar e formar aos cadros políticos da importancia da aplicación da perspectiva de xénero nas súas áreas, é un obxectivo que debe ir madurando

---

¹ Para unha información máis detallada do Informe de Avaliación do I PIOM, ver anexos.

progresivamente, hai moitas inercias e resistencias que deben ser superadas, polo que se debe seguir traballando na sensibilización, no reforzo e na busca dunha maior colaboración nas áreas mais receptivas. Tamén co persoal técnico do Concello empezouse a traballar a aplicación do enfoque de xénero, a través de medidas concretas como é a utilización dunha linguaxe non sexista..

Área de Participación Política e Asociacionismo.

Respecto do impulso á presenza das mulleres nos movementos asociativos, políticos e sindicais, temos que facer una diferenciación en canto ao volume de actividades desenvolvidas segunda tipoloxía das agrupacións.

Respecto do movemento asociativo e maior a súa participación no Consello Local. Con todo, a pesares da falla de implicación e de dinamismo, común na maioría das agrupacións, acadáronse algúns dos obxectivos propostos; así cómpre destacar a participación de todas as representantes nos Plenarios e a formación dunha Federación de asociacións entre todas as asociacións de mulleres de Vilagarcía. A pesares disto é precisa unha maior participación das asociacións na vida e nos intereses das súas aldeas e comunidades, de maneira que sexan axentes activos na consecución da igualdade e do empoderamento.

Cos sindicatos debemos estreitar máis a nosa relación coa fin de achegarmos á realidade da igualdade nas empresas e servir como apoio e/ou referente nestas cuestións a nivel municipal

Área de Formación, Emprego e Conciliación da Vida Laboral, Familiar e Persoal.

As actividades desenvolvidas nesta área concretáronse moito en accións postas en marcha e financiadas pola propia Concellería, desde a que se fixo un importante esforzo na realización de formación cara ao emprego, no sector dos servizos á comunidade. A Concellería incrementou o presuposto adicado a formación ocupacional en 12.000,00€. Non en tanto, sería preciso coordinar

a programación de accións formativas coas distintas organizacións que a imparten, cara a unha aplicación máis racional dos recursos, sendo conscientes do elevado custe da formación ocupacional.

Respecto dos obxectivos formulados en materia de conciliación e mais de asesoramento cara ao emprego, deronse pequenos pasos potenciados desde outras áreas municipais que tamén fan a súa achega en materia de conciliación.

A pesares disto, é preciso reforzar a comunicación e potenciar a colaboración coas organizacións sindicais e empresariais para mellorar a incorporación da muller ao mercado de traballo e o coñecemento dos seus dereitos.

Área de Calidade de Vida

Tamén nesta área, na que se abordan aspectos diversos, atendendo a unha definición integral da calidade de vida , establecemos prioridades, ao igual que no resto do Plan; deste xeito temos obxectivos moito máis desenvolvidos que outros como ocorre no resto das áreas.

Nesta área, é o obxectivo que ten que ver coa Violencia de xénero o que xerou unha acción máis continuada e sistemática tanto respecto da sensibilización, como da formación e de activación de recursos.

Ampliáronse e reforzáronse todos os servizos; así contamos cun servizo propio de mediación familiar, o que supón unha novidade e un indicador da calidade da atención. Melloráronse os protocolos en situacións de emerxencia, e a coordinación coas forzas de seguridade e os xulgados. Dedicáronse recursos á formación e sensibilización tanto de distintos sectores profesionais vencellados ao tema (profesorado, persoal sanitario, medios de comunicación, forzas de seguridade...) como a poboación en xeral e ao colectivo de homes en particular.

En relación aos outros obxectivos, ao nivel da saúde temos que resaltar a receptividade dos profesionais sanitarios respecto das patoloxías asociadas ao traballo invisible (doméstico) ou a boa

resposta das mulleres ao exercicio físico como promoción da saúde e do seu tempo libre.

Tamén queremos subliñar a introdución nas pautas de ocio das mulleres dalgunhas actividades moi novedosas, como son os cursos de escritura creativa.

Área de Educación en Valores Igualitarios.

Esta área é unha das máis desenvolvidas do Plan, entre outras causas porque é unha área xa consolidada desde a Concellería. O traballo cos colexios, a través dos obradoiros de igualdade, incrementouse, sendo xa unha constante nas actividades complementarias que realizan os centros. Ademais procuramos seguir integrando á toda a comunidade educativa nestas accións, de xeito que non sexan accións illadas e teñan continuidade nos centros e nas familias. Podemos incluír nesta liña o Premio pola Igualdade na Escola, e tamén as charlas coas Anpas e as ludotecas que se fan no verán. Por outra banda, iniciamos accións dirixidas ao colectivo masculino, tanto respecto dos reparto de tarefas, como sobre os procesos de construción da masculinidade.

Este balance foi a base para a elaboración do II PIOM.

2. Elección da Entidade/ empresa que fai a elaborar o II PIOM.

Unha vez tomada a decisión de confeccionar un II Plan, pediuse presuposto a varias entidades. A seleccionada foi APAIOGA (Asociación Profesional de Axentes de Igualdade de Oportunidades Galega) que conta con persoal especializado en igualdade de oportunidades e experiencia na elaboración de PIOMs.

O primeiro que fixo APAIOGA foi crear un equipo de traballo formado por 6 persoas que foron as encargadas de executar todo o proceso.

Previo a este, houbo unha primeira reunión entre o persoal da Área de Muller e APAIOGA onde se sentaron as bases para a elaboración do mesmo.

3. Recollida e Análise da Información.

Nesta fase, na que se fixo un uso case exclusivo de internet para acceder as distintas fontes, debemos distinguir dous tipos de información: información de índole legal e normativo e información de índole estatístico.

No primeiro caso, fíxose unha recompilación exhaustivas da normativa e políticas en materia de igualdade a todos os niveis: internacional, comunitario, estatal, autonómico e municipal. Esta recompilación recolle non só as normativas e políticas actuais senón que tamén aquelas que, historicamente, supuxeron un punto de inflexión en materia de igualdade de oportunidades.

Así mesmo, consultáronse os Plans de Igualdade e Estratexias vixentes a nivel europeo, nacional e autonómico, tomando o V Plan Galego como un dos principais referentes para a elaboración do II PIOM.

No segundo caso, acudiuse a organismos oficiais como son o Instituto Nacional de Estatística (INE) e o Instituto Galego de Estatística (IGE) para a recollida de datos estatísticos, fundamentalmente de tipo demográfico.

Para os datos relativos ao emprego, ademais das fontes anteriores empregáronse datos facilitados pola Consellería de Traballo.

Con respecto aos datos de ámbito educativo, as fontes manexadas foron tres: o IGE e INE, a Consellería de Educación e datos de elaboración propia (por parte do persoal da Área de Muller) obtidos a partir de enquisas nos propios centros educativos.

Os datos relativos ao resultado das últimas eleccións municipais e á composición de goberno foron facilitados pola Xunta de Goberno.

Por último, os datos relacionados con violencia de xénero son os datos que manexa a Policía Nacional.

Neste segundo caso, participou activamente o persoal da Área de Muller.

Feita a recollida de datos cómpre unha interpretación dos mesmos. Para iso empregouse a Análise D.A.F.O (debilidades, ameazas, fortalezas e oportunidades). As debilidades e fortalezas supoñen unha análise interno, do contexto onde se vai a implementar o plan, mentres que as ameazas e oportunidades son aspectos de carácter externo que propician ou dificultan a posta en marcha, neste caso do Plan. Así mesmo, a interpretación fíxose con perspectiva de xénero, é dicir, valorouse os datos atendendo a súa significación para mulleres e homes.

As conclusións deste análise D.A.F.O son as seguintes:

DEBILIDADES	AMEAZAS
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Temporalidade das accións desenvolvidas no I PIOM, que repercutiu na escasa cobertura dalgúns dos obxectivos que se planeaban no mesmo. ✓ Persistenza de situacións a nivel municipal que continúan poñendo de manifesto desequilibrios na participación de mulleres e homes en diferentes ámbitos. ✓ Débil coñecemento dos intereses e das necesidades reais e específicas da cidadanía vilagarcián en materia de igualdade de oportunidades. ✓ Volta ao uso dunha linguaxe sexista e a non recollida de datos desagregados por sexo debido a inercia e/ou invisibilidade da utilidade destas ferramentas para loitar contra a desigualdade de xénero. ✓ Diversificación da área de igualdade en dúas concellarías 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Escasa concienciación social sobre o tema da igualdade de oportunidades, incompreensión sobre os beneficios sociais que reporta tanto para o benestar da cidadanía como para o desenvolvemento sostible. ✓ Forte reacción contraria, a certas medidas a prol da igualdade de oportunidades, por parte de sectores conservadores da sociedade. ✓ Tratamento pexorativo e/ou sensacionalista, por parte dos medios de comunicación, de circunstancias que impiden ás mulleres acadar a igualdade real (violencia de xénero, maior cota de poder político, maior presenza na empresa...) ✓ Mantemento e reprodución dos roles tradicionais de xénero.
FORTALEZAS	OPORTUNIDADES
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Crecente interese socio – político a nivel local pola temática da igualdade de oportunidades. ✓ Experiencia positiva na implementación do I Plan Municipal de Igualdade do concello. ✓ Persoal técnico de igualdade contratado polo Concello. ✓ Incremento da actividade dos grupos de traballo do Consello Local da Muller tras a aplicación do I PIOM. ✓ Actuacións a prol da igualdade en distintos ámbitos (educación, asociación, medios de comunicación...) ✓ Tecido asociativo importante ✓ Existencia de coordinación interdepartamental ✓ Recursos socias para a igualdade (CIM, SERVIZO DE MEDIACION, GARDERIAS, ASOCIACION...) ✓ Seguimento continuo do I PIOM, ou avaliación interna do I PIOM ✓ Coordinación da Área de Muller coa policía nacional e o xulgado de cara a loita contra a violencia de xénero. ✓ Presenza de mulleres nos órganos políticos de decisión local. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existencia dun marco legal próspero e favorecedor para a promoción da igualdade. ✓ Existencia de xulgados específicos de violencia de xénero ✓ Convocatorias de subvencións a nivel autonómico e nacional que favorecen a presentación de proxectos e propostas para promover a igualdade desde o ámbito local. ✓ Crecente oferta de servizos e recursos técnicos específicos para a promoción da igualdade desde o ámbito empresarial, e auxe do concepto de responsabilidade social. ✓ Maior concienciación por parte da sociedade da necesidade de seguir avanzando no camiño da igualdade.

4. Redacción do Plan.

Rematada as fases de recollida e análise de información pasouse a redacción do Plan.

O Plan, en canto a contido, é froito da experiencia e aprendizaxe do plan anterior ao tempo que a súa estrutura busca dar resposta a situación actual seguindo as directrices marcadas polo V Plan do Goberno Galego.

Durante todo o proceso houbo un continuo intercambio de información entre a Área de Muller e APAIOGA, fundamentalmente a través do correo electrónico e o teléfono. Neste caso, as Novas Tecnoloxías permitiron reducir as reunións de traballo presenciais a tres: a primeira anterior a todo o proceso, a segunda para debater e decidir as áreas nas que se ía estruturar o plan (previa presentación dun esquema de traballo por parte de APAIOGA) e a última para a revisión, unha vez presentado o borrador do Plan, dos distintos apartados e actuacións incluídas no mesmo). Nesta xuntanza se supervisou punto por punto todo o documento de traballo, procedendo, por parte de APAIOGA, á realización dos cambios que o persoal da Área de Muller considerou oportunos. Feito os cambios se devolveu o documento para a supervisión final.

Unha vez rematado todo este proceso e entregado o documento definitivo, este foi ratificado e aprobado no Pleno Municipal para a súa implementación.

Cada unha das Áreas do Plan conta cunha pequena xustificación, un obxectivo xeral, varios obxectivos específicos e, por cada un destes, deseñáronse actuacións concretas nas que se especifica indicadores de avaliación, poboación destinataria e departamento/s responsables da súa execución.

Con respecto aos indicadores propostos cómpre sinalar que estes son instrumentos que amosan información relativa a unha realidade e empréganse para facer un seguimento e avaliación da

mesma; é dicir, seleccionamos aqueles que consideramos máis relevantes, factibles de medir e que nos permitiran o seu uso en distintas actuacións.

Deste xeito, cada actuación leva parella unha serie de indicadores. A tipoloxía destes varía atendendo ao tipo de actuación; por exemplo, non son os mesmos os indicadores propostos para unha acción formativa que para unha acción de difusión. Con todo, os indicadores recollidos poden agruparse atendendo a seguinte tipoloxía:

- ✓ Cuantitativos: nº de mulleres e homes, recursos económicos dedicados, nº de proxectos, programas, campañas e actuacións...
- ✓ Cualitativos: grao de valoración, grao de satisfacción.
- ✓ Contexto: características sociodemográficas, lugar de realización (rural, urbano), realización, material editado, campañas, tipos, medios, soportes e ubicación de realización.
- ✓ Xénero: participación desagregado por sexo, accións positivas, contidos con enfoque de xénero.
- ✓ Recursos económicos dedicados: orzamento empregado en relación ao tipo de actuación.

Por último, e a modo de conclusión, debemos facer fincapé en dous aspectos metodolóxicos fundamentais deste PIOM. O primeiro, máis relacionado co contido do Plan que co seu proceso de elaboración, fai referencia á asunción das directrices que desde institucións de ámbitos superiores se establecen, para transferilos e implementalos a nivel local, onde pola proximidade coa cidadanía, estas poden acadar resultados reais e factibles.

O segundo, refírese ao proceso de elaboración, caracterizado por unha retroalimentación continua, non só entre as distintas fases do proceso, senón tamén entre as partes involucradas na súa redacción: o persoal da Área de Muller do Concello e o equipo redactor do mesmo.

CONTEXTO XEOGRÁFICO

Vilagarcía de Arousa é un concello da provincia de Pontevedra, encadrado na comarca do Salnés. Conta cunha poboación de 37.329 habitantes², o que a sitúa como oitava cidade de Galicia.

O Concello divídese en 10 parroquias: Santa Eulalia de Arealonga, Bamio, Santiago de Carril, San Pedro de Cea, Cornazo, Fontecarmoa, Rubiáns, Vilaxoán, Sobradelo e Solobeira. A súa vez, o núcleo componse de 11 barrios, que son: San Xosé, A Escardia, Espiñeira, Os Duráns, Castro, Centro (Vilagarcía), A Maroma, As Bocas, Cornazo de Abaixo, A Xunqueira e Vilaboa.

Xeograficamente limita ao norte con Catoira, ao leste con Caldas de Reis, ao sur con Vilanova de Arousa e ao oeste coa ría de Arousa.

DATOS DEMOGRÁFICOS

Os datos recollidos a continuación veñen a describir a estrutura da poboación vilagarcía desagregada por idade, sexo, estado civil, número de nacementos e defuncións, saldo vexetativo e matrimonios. Faise especial fincapé na evolución destes datos nos últimos anos, que evidencian o crecemento do concello de Vilagarcía de Arousa.

---

² Datos extraídos dunha reportaxe do xornal "La Voz de Galicia, de 29 de maio de 2008 cuxos datos, manexados polo INE son de Xaneiro de 2008

Estrutura da poboación por idade e sexo.

	Homes	Mulleres
Total	16.060	17.436
0-4	736	727
5-9	801	759
10-14	935	941
15-19	1.066	1.106
20-24	1.484	1.419
25-29	1.419	1.394
30-34	1.385	1.398
35-39	1.235	1.233
40-44	1.152	1.274
45-49	1.102	1.161
50-54	968	1.025
55-59	896	967
60-64	697	749
65-69	760	991
70-74	635	786
75-79	406	655
80-84	240	449
85-89	116	285
90 e mais	27	117

Táboa 1: Poboación segundo sexo e idade (INE, 2001)

O maior grupo de poboación do concello (case un 40%) atópase entre os 20 e os 44 anos, sen que existan diferenzas significativas entre o número de mulleres e o de homes. Ata os 40 anos mantense un equilibrio demográfico entre ambos os dous sexos; e é a partires do tramo de idade de 65 a 69 anos cando de xeito progresivo se incrementa a porcentaxe de mulleres que a partir dos 80 anos duplica ao número de homes e por enriba dos 90 supón mais dun 81% do total de persoas desa idade.

Para afondar na análise da estrutura da poboación convén facer referencia a unha serie de índices: o índice de dependencia global, o índice de dependencia xuvenil e o índice de envellecemento.

O Índice de Dependencia Global (IDG) expresa a relación entre os grupos de poboación economicamente dependentes (menor de 20 e maior de 64) e o grupo de poboación potencialmente activo. No concello de Vilagarcía, por cada

cen persoas potencialmente activas hai mais de 56 persoas economicamente dependentes (Anexo II, Táboa 1).

O Índice de Dependencia Xuvenil (IDX) expresa a relación entre a poboación nova, menor de 20 anos, e a poboación potencialmente activa. Este índice mostra un descenso continuado (coa excepción do ano 2004) da proporción de poboación menor de 20 anos coa poboación potencialmente activa (Anexo II, Táboa 2).

O Índice de envellecemento (Ienv) expresa a relación entre a poboación maior de 64 anos e a menor de 20 (Anexo II, Táboa 3). A tendencia no incremento progresivo deste índice, ponnos en aviso sobre que nun futuro se poden producir dificultades para que exista un adecuado recambio poboacional, a expensas do saldo migratorio. Por outra banda, este incremento tamén indica un futuro aumento no número de poboación envellecida e potencialmente dependente, dato que, examinado dende unha perspectiva de xénero, indica que a medio prazo o número de persoas coidadoras, con ou sen remuneración, na súa maioría mulleres, ten necesariamente que verse notablemente incrementado.

Poboación segundo sexo e estado civil

Segundo o estado civil, a poboación vilagarcía solteira e casada mantén un relativo equilibrio. Nembargante a proporción de mulleres separadas e divorciadas é lixeiramente superior (58% fronte o 41% de homes). Este é un rasgo característico das poboacións de carácter urbano, xeralmente atribuído ás maiores posibilidades para as mulleres, especialmente as que teñan cargas familiares, de inserción no mercado laboral e de acceso a servizos públicos que faciliten a conciliación da vida laboral, familiar e persoal. Por outra banda destaca que do colectivo de persoas viúvas o 82,41% son mulleres (Anexo II, Táboa 4).

Indicadores demográficos

Os indicadores demográficos comprenden taxas de natalidade, fecundidade, nupcialidade e mortalidade (Anexo II, Táboas 5, 6, 7 e 8). De todos

eles cómpre destacar o incremento da idade media da maternidade, de 29,5 anos en 1998 a 30,4 anos en 2005, seguindo a tendencia estatística predominante no resto de Galicia, aínda que está mais dun ano por baixo das medias correspondentes aos grandes núcleos urbanos da comunidade autónoma. Nembargante produciuse un aumento das taxas de natalidade e fecundidade que, aínda que xeralmente se asocian ao incremento da poboación inmigrante, no caso de Vilagarcía de Arousa ten tamén unha forte incidencia a migración interna (persoas que chegan doutras localidades da mesma comunidade autónoma) formada maioritariamente por persoas mozas.

Poboación estranxeira

A inmigración é unha realidade do presente e será un dos trazos distintivos do futuro.

Resulta moi significativo o espectacular aumento da poboación inmigrante no concello de Vilagarcía, que pasou do 0,93% ao 3,61% do total da poboación (Anexo II, Táboa 13). A inmigración feminina supón un 51,09% do total deste colectivo. En canto á procedencia desta poboación estranxeira, destacar que o 66,64% procede de América, o 27,55% é de orixe europeo, seguido moi de lonxe polas persoas procedentes de África (3,55%) e de Asia (2,26%). A poboación estranxeira feminina procede basicamente de América: o 73,12%. Para o resto das procedencias, a porcentaxe de mulleres é inferior á de homes: Europa (22,3%), África (2,66%) e Asia (1,92%).

No caso da poboación estranxeira feminina sería interesante afondar no coñecemento e análise de necesidades, expectativas e dificultades deste colectivo, especialmente no ámbito da inserción laboral, pero sen descoidar outros como a aprendizaxe dos idiomas oficiais e adaptación aos hábitos e costumes cotiáns na sociedade de acollida. Hai que ter presente que estas mulleres sofren unha dobre discriminación, por xénero e por orixe étnica, polo que resulta fundamental incorporar a perspectiva de xénero nas políticas de inmigración e integración.

	Total	%	
		Homes	Mulleres
Total poboación	36.743	48,34%	51,66%
Total estranxeiros	1.325	48,91%	51,09%
África	47	61,70%	38,30%
América	883	43,94%	56,06%
Asia	30	56,67%	43,33%
Europa	365	58,63%	41,37%

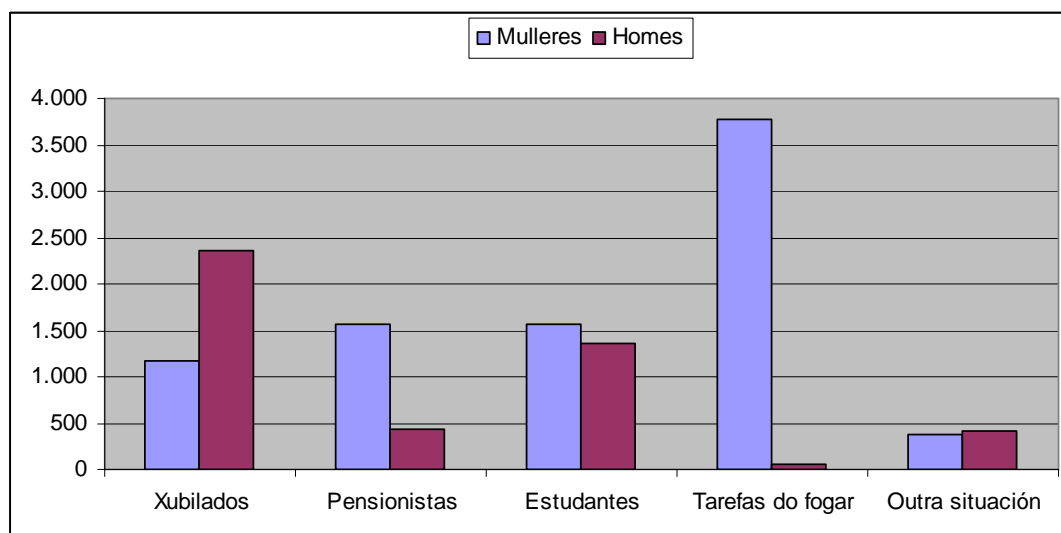
Táboa 2: Porcentaxe poboación inmigrante por sexo e procedencia Elaboración propia a partir do Padrón Municipal de habitantes (IGE, 2007)

En liñas xerais, podemos afirmar que o concello de Vilagarcía é receptor de poboación. O colectivo de inmigrantes procede maioritariamente do estranxeiro, seguido por persoas que proveñen do resto da provincia de Pontevedra (Anexo II Táboa 14). Destaca sobre todo, o feito de que nos últimos anos o saldo migratorio, tanto interno coma externo, sexa positivo, o que indica que o concello se atopa inmerso nunha fase de crecemento e expansión sostible. Este dato que de seguro supón unha fortaleza para o concello, trae aparellada a responsabilidade de asumir novos retos en función das necesidades que esta nova poboación poida ter (vivenda, emprego, servizos de conciliación...).

MERCADO LABORAL

Hai diferenzas moi significativas na incorporación ao mercado laboral de mulleres e homes. As taxas de actividade, ocupación e desemprego son indicadores fundamentais para a análise da situación de ambos os dous sexos.

Entendemos por poboación activa aquela de 16 e mais anos ocupada (que desenvolve unha ocupación por conta propia ou allea) ou parada (que demanda emprego). A poboación inactiva é a que, no mesmo tramo de idade, non forma parte do mercado de traballo remunerado por diversas situacións e circunstancias: persoas pensionistas, xubiladas, estudantes, adicadas as tarefas do fogar...

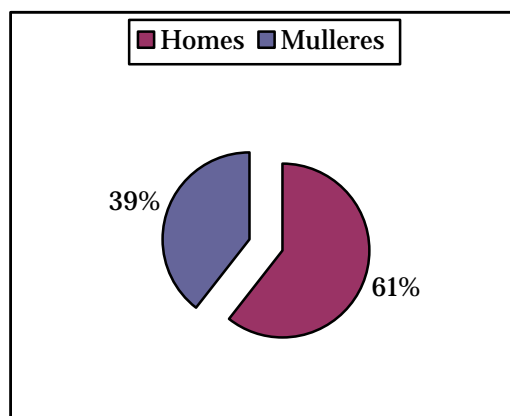

Gráfica 1: Poboación inactiva segundo sexo e situación. Vilagarcía de Arousa (IGE, 2001)

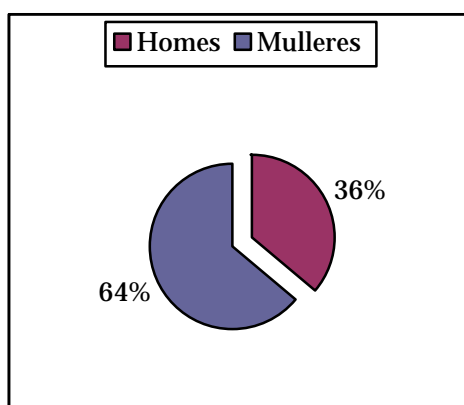
Realizando unha comparativa en función de xénero relacionada coa actividade e inactividade, podemos ver que a maioría da poboación inactiva do concello está composta por mulleres (o 64,5%). A persistencia da división sexual do traballo xoga un papel fundamental neste indicador. A influencia do reparto tradicional de roles, que asignaba ás mulleres a responsabilidade das funcións reprodutivas e aos homes a do traballo produtivo, é evidente se consideramos que do total de persoas en situación de inactividade, por dedicarse ás tarefas do fogar, as mulleres supoñen o 98,5%. Desde unha perspectiva de xénero a situación de desigualdade é evidente. Nembargante, se sumamos o número de mulleres ocupadas (4.932) e o número de mulleres inactivas dedicadas a tarefas do fogar (3.772), obtemos unha cifra moi superior á dos homes ocupados (8.704 fronte a 7.682). O feito de non computar o traballo realizado polas mulleres no fogar distorsiona a análise da realidade, xa que considera como “inactivas” a un amplo número de mulleres que si realizan un traballo cuantificable economicamente, pero non remunerado. A cuestión que se debe plantexar é si estas mulleres se incorporarían ao mercado de traballo remunerado se tivesen oportunidades, ou se non o farían en ningún caso.

No caso da taxa de ocupación, este patrón volve repetirse. O 61% das persoas que desenvolven unha ocupación remunerada, ben por conta allea ou propia, son homes. En canto ao desemprego as diferenzas fanse mais evidentes: a taxa de paro feminina é do 21,3; a masculina é inferior en nove puntos: 12,1. Esta diferenza na taxa de desemprego é moito mais evidente no colectivo de

maiores de 25 anos; unha vez mais o modelo de división sexual do traballo polo cal a atención e coidado do ámbito doméstico e familiar é unha responsabilidade maiormente feminina impide que as mulleres accedan ao emprego en igualdade de oportunidades (Anexo II, Táboa 16).

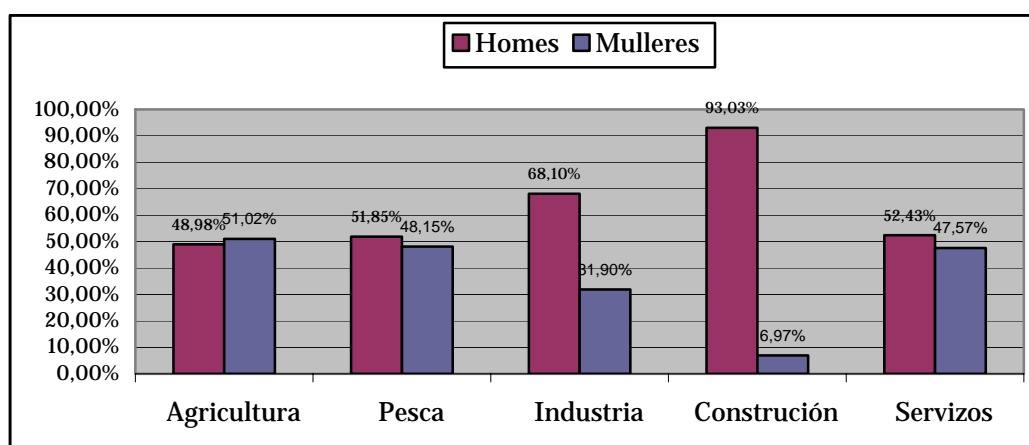

Gráfica 2: Poboación activa segundo sexo.

Gráfica 3: Poboación parada segundo sexo.

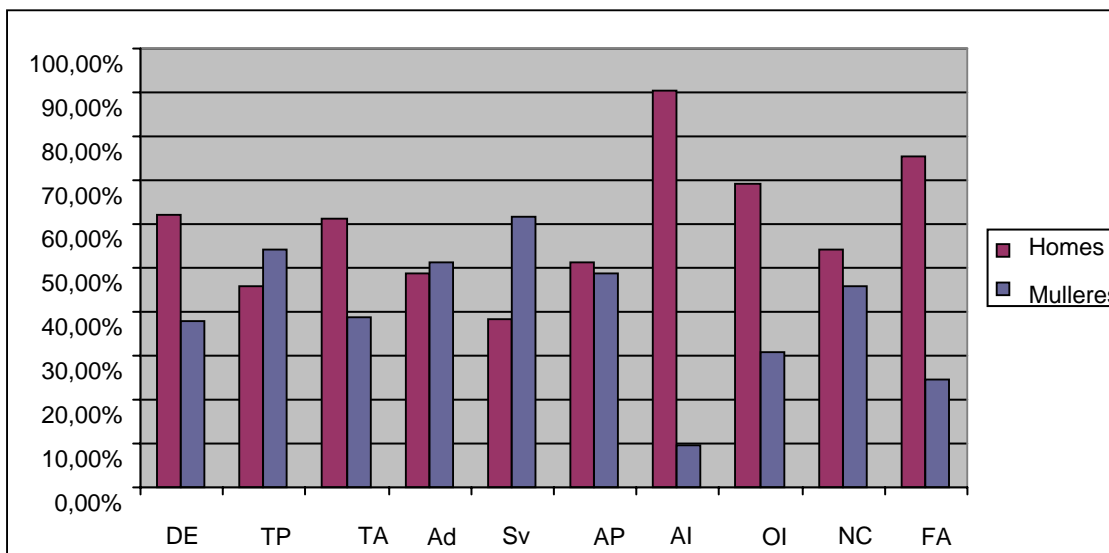
Os datos de ocupación por sectores mostran unha clara subrepresentación do colectivo de traballadoras no sector da construción, que segue a ser unha ocupación masculinizada. Na industria, a pesares do peso da industria conserveira que tradicionalmente contrataba a un grande número de mulleres, observamos que actualmente o colectivo feminino non acada a terceira parte do total de persoas empregadas no sector. Destaca positivamente o equilibrio entre mulleres e homes nos sectores da agricultura e da pesca, equilibrio que supón unha ruptura cos mesmos datos a nivel autonómico e estatal.

Gráfica 4: Poboación ocupada por sexo e actividade. Vilagarcía de Arousa (INE, 2007)

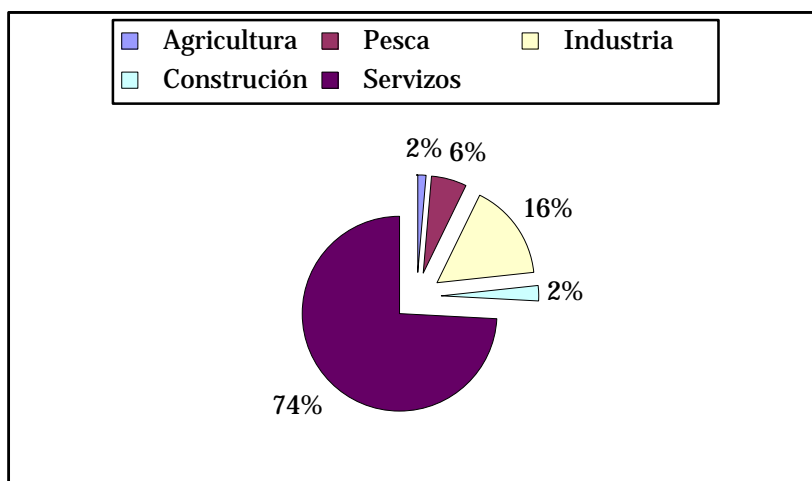
En canto a ocupación e á situación profesional, as diferenzas son evidentes. Na dirección de empresas e administracións públicas, a porcentaxe de mulleres non chega ao 40%, ao igual que entre a categoría técnica de apoio. Pola contra, as mulleres son maioría para os cargos de profesionais intelectuais (54%), empregadas de tipo administrativo (51%) e traballos de servizos de restauración, persoais, protección e vendas, que con case o 62% é a ocupación onde se concentra un maior número de mulleres.

Por outra banda, o colectivo feminino supón o 48,7% das persoas que traballan na agricultura e na pesca, o 46% nos traballos non cualificados, o 31% das operadoras e operadores de instalacións e maquinaria, o 24,7% nas Forzas Armadas e só un 9,5% do total das e dos artesáns traballadores cualificados das industrias manufactureiras, da construción e da minería.

Gráfica 5: Porcentaxe de poboación ocupada segundo sexo e poboación. (INE, 2001)

DE	Dirección das empresas e das administracións públicas
TP	Técnicos/as e profesionais científicos e intelectuais
TA	Técnicos/as e profesionais de apoio
Ad	Empregados de tipo administrativo
Sv	Traballadores de servizos de restauración, persoais, protección e vendedores/as
AP	Traballadores cualificados na agricultura e na pesca
AI	Artesás/ns traballadores/as cualificados/as das industrias manufactureiras, da construción e da minería
OI	Operadores/as de instalacións e maquinaria, e montadores/as
NC	Traballadores non cualificados
FA	Forzas armadas

Gráfica 6: Mulleres ocupadas por sector de actividade

A situación profesional presenta diferenzas de xénero importantes en canto aos tipos de contrato. Para os contratos iniciais (que non supoñan a renovación dunha relación contractual anterior), podemos ver que o 53,79% dos contratos indefinidos son asinados por homes, mentres que as mulleres son o 77,15% do total de persoas contratadas como interinas e o 54,12% das contratadas en prácticas. Por tipo de contrato, as mulleres asinan en primeiro lugar contratos temporais por circunstancias da produción (47,83%), seguidos dos contratos temporais de obra ou servizo (24,31%) e os de interinidade (23,54%). O colectivo masculino accede maiormente a contratos temporais por circunstancias da produción (60,14%), e de obra ou servizo (23,57%) seguidos moi de lonxe polos contratos de interinidade (7,69%). Polo tanto queda claro que a pesares dos reiterados esforzos da Administración por fomentar a contratación de mulleres e o emprego estable queda moito camiño por percorrer no eido do acceso en igualdade de oportunidades ao mercado laboral.

	Total	Homes	Mulleres
Total de contratos iniciais	17.283	8.217	9.066
Indefinido ordinario e fomento do emprego	567	305	262
De obra ou servizo	4.141	1.937	2.204
Eventual por circunstancias da produción	9.278	4.942	4.336
Interinidade	2.766	632	2.134
En prácticas	85	39	46
Para a formación	194	139	55
Outros	252	223	29

Táboa 3: N° de contratos segundo modalidade e sexo no 2007 (Consellería de Traballo, 2007)

Outra barreira a superar no camiño da igualdade é a da segregación vertical, pola cal as mulleres concéntranse nas categorías profesionais inferiores, sendo escasa a súa presenza nos postos de maior responsabilidade.

Un exemplo desta segregación atopámolo entre o profesorado dos centros educativos de Vilagarcía. A pesares de ser o da educación un ámbito tradicionalmente feminizado, a desigualdade que amosa a presenza de docentes nas diferentes etapas educativas é froito da distribución das posicións na

estrutura social xeral e na do emprego en particular, en razón de relacións de desigualdade de xénero.

De todo o persoal das escolas unitarias e as escolas infantís (41 persoas en total, entre docentes, dirección, secretaría e xefatura de estudos), só figura un home. Nembargante, no ensino secundario, de bacharelato e ciclos formativos, dun total de 302 docentes, o 49% son homes. Ademais, as catro direccións dos centros son ocupadas por homes, ao igual que as 3 vicedireccións, 4 das 6 xefaturas de estudos que suman entre os catro centros e 3 secretarías das catro existentes (Anexo II, Táboas 24 e 25).

Como podemos ver, a segregación e os estereotipos xogan un papel importante na elección de profesión. A docencia é unha profesión feminizada, acaída ao rol tradicional de coidado de nenos e nenas, pero pódese observar que ao subir na escala educativa a proporción de mulleres descende.

Na actividade empresarial vilagarcía, predominan as empresas dedicadas ao comercio, seguidas das inmobiliarias e as de hostalería. Polo tanto, as principias actividades económicas do concello enmárcanse dentro de sectores feminizados, sen que isto se traduza nunca situación real de vantaxe para o acceso das mulleres ao emprego.

Todas as actividades	1.420
Industria, incluída a enerxía	49
Industrias extractivas	3
Industria manufactureira	46
Producción e distribución de enerxía eléctrica, gas e auga	0
Construcción	96
Servicios	1.275
Comercio, reparación de vehículos de motor, motocicletas e ciclomotores e artigos persoais e de uso doméstico	530
Hostalería	167
Transporte, almacenamento e comunicacións	97
Intermediación financeira	40
Actividades inmobiliarias e de alugueiro; servicios empresariais	260
Educación	39
Actividades sanitarias e veterinarias, servicios sociais	62
O Outras actividades sociais e de servicios prestados á comunidade; servicios persoais	80

Táboa 2: Directorio de empresas e unidades locais (IGE, 2006)

ÁMBITO EDUCATIVO

O nivel educativo acadado polo conxunto das persoas dunha sociedade di moito do grao de desenvolvemento e benestar desa sociedade, así como do grao de implantación de valores igualitarios e democráticos. As sociedades mais democráticas e igualitarias son aquelas que ademais de garantir o acceso á educación manteñen aos individuos durante mais tempo no sistema educativo e garanten o logro académico sen discriminacións. Polo que respecta á análise de xénero hai unha situación histórica de desigualdade que se traduce no acceso á educación e as taxas de abandono escolar feminino que afectou, sobre todo, ás mulleres maiores de 55 anos. Este fenómeno de exclusión escolar das mulleres reflíctese na taxa de analfabetismo que, a pesares de ser baixa (supón o 1,56% do total da poboación maior de 16 anos), afecta principalmente a mulleres, de xeito que a taxa de analfabetismo feminina triplica á masculina (Anexo II, Táboa 24).

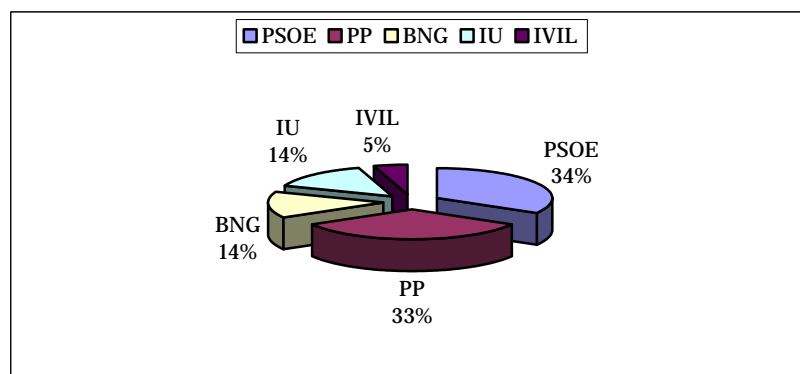
A pesares desta desigualdade histórica, hoxe en día hai mais mulleres matriculadas no ensino secundario e superior. As mulleres supoñen o 58,4% das persoas matriculadas en Bacharelato, o 50,8% do estudantado de diplomaturas universitarias, arquitectura, enxeñerías técnicas ou equivalentes, o 55% nas licenciaturas universitarias, o 57,7% nos estudos de posgrao, másteres, MIR ou análogos e doutoramentos e o 64,9% doutros cursos (Anexo II, Táboa 24).

Por outra banda, os homes son maioría nos estudos de Formación Profesional de grao medio e superior (61,1% e 51,7% respectivamente).

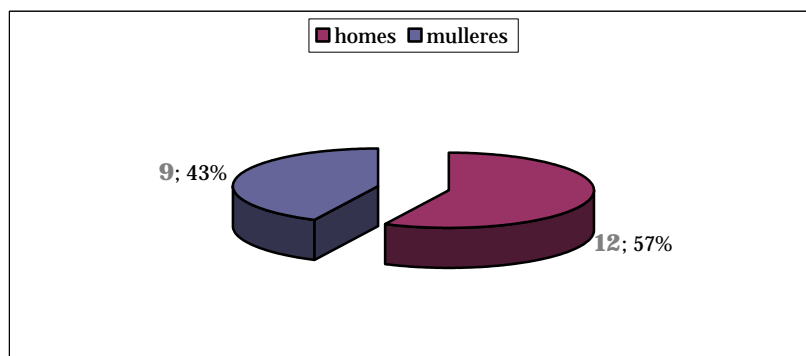
CONCELLO DE VILAGARCÍA

No referente aos indicadores de representación política, o concello de Vilagarcía de Arousa atópase en cifras evidentemente positivas. Non só cumpre a marxe de 60-40 desexable nunca sociedade democrática e paritaria, senón que o 62% da composición da Xunta de Goberno está formada por mulleres, incluíndo a figura principal da alcaldía, que desde o ano 2007 está ocupada por unha muller, por primeira vez na historia deste concello.

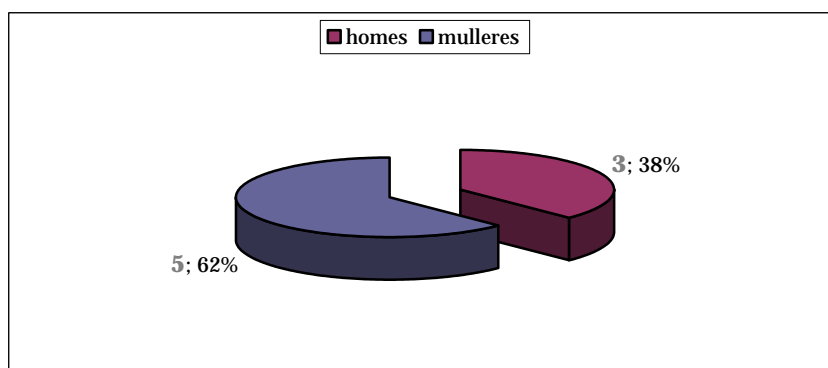
Eleccións municipais.

Gráfica 7: Representación acadada polos distintos partidos nas anteriores eleccións municipais (Maio, 2007)

Gráfica 8: Resultados acadados atendendo ao sexo nas anteriores eleccións municipais (Maio, 2007). Xunta de goberno local

Gráfica 9: Composición por sexo da Xunta de Goberno Local actual.

VIOLENCIA DE XÉNERO

Tal como se observa na seguinte táboa, no ano 2007 o número de denuncias presentadas por violencia de xénero e no ámbito familiar

incrementouse nun 30,56% e o número de ordes de protección concedidas aumentou un 13,34%.

O incremento do número de denuncias está relacionado, non cun aumento dos casos de violencia, senón coa maior concienciación que existe e se transmite desde as institucións e a opinión pública. A decisión de denunciar é un paso transcendente e vital nunha situación de violencia, e é por isto que o respaldo e axuda ás vítimas que deciden denunciar é unha labor moi importante que hai que desenvolver da maneira mais eficaz e eficiente.

	2006	2007
Denuncias por malos tratos (violencia de xénero e ámbito familiar -delitos e faltas-)	72	94
Ordes de protección tramitadas	37	34
Ordes de protección concedidas	60	68

Táboa 5: Evolución de datos relativos a denuncias por malos tratos e ordes de protección (Datos facilitados pola Policía Nacional).

ÁREAS DE ACTUACIÓN

ÁREA I: EMPODERAMENTO E PARTICIPACIÓN SOCIAL

XUSTIFICACIÓN

Na IV Conferencia Mundial das Mulleres celebrada en Bejing no ano 1995 propúxose a estratexia do Mainstreaming, mediante a cal se impulsaría a igualdade real de oportunidades, partindo da totalidade das políticas públicas e axentes sociais, facendo partícipe a toda a cidadanía e aos contextos de interacción entre as persoas. No V Plan Galego de Igualdade 2007 - 2010, co obxectivo de facer viable esta estratexia deseñáronse unha serie de actuacións baixo a denominación de liña estratéxica de participación social e empoderamento, na que se recollen por un lado, as medidas esenciais para facer efectivo o principio transversal da igualdade de oportunidades, contando por outro coa necesaria participación das mulleres como fonte directa de expresión das súas necesidades básicas e/ou prácticas, e os seus intereses estratéxicos.

Podemos definir o empoderamento como un proceso integral de fortalecemento mediante o cal as persoas se convirten en suxeitos activos, capaces de expresar as súas necesidades e de velar pola consecución dos seus dereitos, así como de abrir camiños para acadar a súa autonomía e a realización dos seus proxectos de vida. Para chegar a isto cómpre axudar tanto á toma de conciencia das necesidades reais como facilitar o desenvolvemento das capacidades e habilidades precisas para acceder aos seus dereitos e a realización dos intereses particulares de cada persoa.

Mediante o I PIOM do concello de Vilagarcía iniciáronse unha serie de actuacións encamiñadas a promover o impulso da transversalidade a nivel local, pasando pola necesaria información e formación inicial do cadro de persoal técnico e político, así como a difusión para dar a coñecer o Plan e o cometido do traballo pola igualdade. A segunda das súas áreas estivo encamiñada a fomentar a participación social do colectivo de mulleres do concello, impulsando o seu dinamismo e facilitándolles apoio técnico para o bo desenvolvemento da actividade cotiá asociativa.

Neste segundo Plan presentamos unha nova proposta, que ademais de garantir a continuidade do xa iniciado, permita incorporar a participación das mulleres na elaboración de todas as políticas e programas, asegurando unha estratexia de mainstreaming efectiva, que garanta resposta aos intereses e necesidades concretas do colectivo de mulleres do concello. No actual Plan o mainstreaming de xénero e o empoderamento son concibidas como dúas estratexias necesariamente complementarias, xa que para que o principio de igualdade sexa tido en conta, tanto por parte da administración local como por parte dos demais axentes sociais que operan no territorio, debe existir un coñecemento das opinións e necesidades concretas das mulleres, expresadas por elas mesmas. Así nesta nova área, baixo o título de empoderamento e participación social, inclúense actuacións que toman como destinatarias directas ás propias mulleres con base a fortalecer o seu empoderamento, ademais doutras actuacións dirixidas á administración local, axentes sociais e axentes económicos do territorio. Deste xeito, pretendese integrar eses dous procesos que necesariamente deben conxugarse, empoderamento e mainstreaming de xénero.

OBXECTIVO XERAL

Impulsar a incorporación da perspectiva de xénero no eido local, adaptada ás necesidades básicas e intereses estratéxicos das mulleres.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

- 1.** Incorporar as necesidades básicas e intereses estratéxicos das mulleres no deseño e implementación de todas as políticas da administración local.
- 2.** Sensibilizar e apoiar a incorporación da perspectiva de xénero no tecido social, económico e cultural do contorno.
- 3.** Xerar procesos de empoderamento adaptados ás diferentes necesidades do colectivo de mulleres do concello de Vilagarcía.
- 4.** Implicar aos cidadáns homes na igualdade de oportunidades, promovendo novas masculinidades así como o seu apoio ao movemento feminista.

ACTUACIÓNS

Obxectivo1: Incorporar as necesidades básicas e intereses estratéxicos das mulleres no deseño e implementación de todas as políticas da administración local.

1.1.Continuar co desenvolvemento de formación, para persoal político e técnico do concello, en temas relacionados coa igualdade de oportunidades e a transversalidade de xénero.

Destinatarias/os persoal das concellarías e departamentos da administración local.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de accións formativas promovidas.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Tipoloxía e contidos das actividades.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo e cargo.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios das actividades.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.2.Celebración de reunións periódicas entre as diferentes concellarías coas entidades asociativas protagonizadas por mulleres co dobre obxectivo de recoller propostas sobre as súas necesidades e dificultades reais en todos os ámbitos.

Poboación destinataria: entidades asociativas e/ou outros colectivos con representación de mulleres vilagarciás.

Departamentos responsables: todas as Áreas e Departamentos Técnicos da Administración Local.

Indicadores:

- ✓ N° de reunións celebradas por Área e Departamento.
- ✓ N° e tipoloxía de entidades convidadas.
- ✓ N° e tipoloxía de entidades asistentes.
- ✓ N° e tipo de propostas recollidas.
- ✓ Satisfacción das entidades asistentes coas reunións.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios das actividades.
- ✓ N° e tipoloxía de propostas e melloras incorporadas a programas e políticas existentes.

1.3. Elaboración do informe de impacto de xénero do Plan de Mobilidade Municipal, que sirva como proxecto piloto da elaboración destes informes en vindeiras normas municipais.

Poboación destinataria: todas as Áreas e Departamentos Técnicos da Administración Local.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller; Área de Xestión do Territorio.

Indicadores:

- ✓ Informe elaborado.
- ✓ Tempo de elaboración do informe.
- ✓ N° de persoas participantes na elaboración do informe, desagregado por sexo e cargo.
- ✓ Dificultades xurdidas no proceso de elaboración.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.4 Desenvolver cursos de formación específicos sobre a avaliación con impacto de xénero .

Poboación destinataria: persoal das Áreas e Departamentos Técnicos da Administración Local.

Departamentos responsables: todas as Áreas e Departamentos Técnicos da Administración Local.

Indicadores:

- ✓ N° de accións formativas promovidas.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Tipoloxía e contidos das actividades.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo e cargo.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios das actividades.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.5. Deseño dunha ferramenta específica para a recollida de información desagregada por sexos sobre a participación de mulleres e homes na totalidade de programas e actividades que se promovan dende o concello.

Poboación destinataria: persoal técnico e político do concello.

Departamentos responsables: todas as Áreas e Departamentos Técnicos da Administración Local.

Indicadores:

- ✓ Ferramenta elaborada e distribuída.
- ✓ N° e tipo de departamentos que a empregan.
- ✓ Dificultades xurdidas co uso da ferramenta por parte do persoal técnico.
- ✓ Cantidade e utilidade da información recollida por medio da ferramenta.

1.5. Continuar co desenvolvemento das iniciativas para favorecer o uso da linguaxe non sexista iniciadas co primeiro plan de igualdade, reforzando a avaliación do seu resultado nos usos da linguaxe administrativa.

Poboación destinataria: persoal técnico e político do concello.

Departamentos responsables: todas as Áreas e Departamentos Técnicos da Administración Local.

Indicadores:

- ✓ N° e tipo de accións promovidas.
- ✓ N° e tipo de documentos revisados.
- ✓ N° e tipo de correccións da linguaxe introducidas.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.7. Incluir nas negociacións do convenio colectivo e Acordo Marco do Persoal do concello propostas para facilitar o equilibrio e paridade nos postos de responsabilidade aos que se acceda por promoción interna.

Poboación destinataria: persoal técnico do concello.

Departamentos responsables: representación legal do persoal do concello.

Indicadores:

- ✓ Cláusulas introducidas no convenio colectivo.
- ✓ N° e tipo de cargos incorporados por sexo.

1.8 Incorporar criterios de igualdade nos procesos de adxudicación e contratación con empresas por parte do Concello.

Poboación destinataria: empresas que participen en procesos de contratación por parte do Concello.

Departamentos responsables: Todas as áreas municipais, en colaboración coa Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller;

Indicadores:

- ✓ N° e tipo de procesos de criterios incorporados.
- ✓ N° e tipo de procesos de contratación afectados.

1.9 Deseño e implementación dun Plan de Programación de Tempos na Cidade que recolla con perspectiva de xénero o reparto e os diferentes usos do tempo.

Poboación destinataria: toda a poboación de Vilagarcía.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ Plan deseñado e implementado.
- ✓ Axentes implicados no deseño do Plan.
- ✓ Tempo de desenvolvemento do Plan.
- ✓ Estudos previos realizados.
- ✓ N° de accións e tipoloxía das mesmas.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 2: Sensibilizar e apoiar a incorporación da perspectiva de xénero no tecido social, económico e cultural do contorno.

2.1. Elaboración e distribución de ferramentas para avaliar con perspectiva de xénero a organización e funcionamento das entidades asociativas en canto a participación cuantitativa e cualitativa das mulleres nas mesmas.

Poboación destinataria: tecido asociativo do concello.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ Ferramenta elaborada e testada.
- ✓ N° de cuestionarios distribuídos por entidades e tipoloxía das mesmas.
- ✓ N° de cuestionarios remitidos e analizados.
- ✓ Cantidade, pertinencia e calidade da información obtida mediante a ferramenta.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.2 Fomento entre o tecido asociativo do estudio e adopción de medidas de xestión do tempo.

Poboación destinataria: Asociacións do concello.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ N° e tipoloxía das asociacións contactadas.
- ✓ N° e tipoloxía das asociacións participantes.
- ✓ N° de participantes, desagregado por sexo, cargo e entidade á que representa.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ N° e tipoloxía de iniciativas respaldadas.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 3: Xerar procesos de empoderamento adaptados ás diferentes necesidades do colectivo de mulleres do concello de Vilagarcía.

3.1. Deseño e desenvolvemento de programas de formación que respondan as necesidades e diversidade do colectivo de mulleres do concello, en base a súa capacitación para acadar tanto a autonomía persoal como a participación social.

Poboación destinataria: mulleres vilagarcías.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de accións formativas realizadas segundo temática e contidos.
- ✓ N° de mulleres participantes.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Grao de satisfacción das participantes coas actividades.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.

- ✓ N° e tipoloxía de asociacións, movementos ou outras iniciativas xeradas a partir da formación.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

3.2 Xornadas de intercambio de experiencias e necesidades entre asociacións, protagonizadas por mulleres, que promovan a participación activa e o apoio entre estas.

Poboación destinataria: asociacións protagonizadas por mulleres (empresariais, profesionais, culturais, xuvenís, mulleres rurais...).

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ Edición de xornadas e duración das mesmas.
- ✓ N° e tipoloxía das asociacións contactadas.
- ✓ N° e tipoloxía das asociacións participantes.
- ✓ N° de participantes, desagregado por sexo, cargo e entidade á que representa.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Grao de satisfacción das participantes coas actividades.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ N° de asociacións, movementos ou outras iniciativas xeradas a partir da formación.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Recursos económicos dedicados

3.3. Deseño e implementación dun Plan de Dinamización do Consello da Muller e do tecido asociativo.

Poboación destinataria: Asociacións do concello.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ Plan deseñado e implementado.
- ✓ Tempo de desenvolvemento do Plan.
- ✓ Nº de accións e tipoloxía das mesmas.
- ✓ Nº e tipo das asociacións participantes no Plan.
- ✓ Satisfacción e melloras detectadas polas entidades participantes.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 4: Implicar aos cidadáns homes na igualdade de oportunidades, promovendo novas masculinidades así como o seu apoio ao movemento feminista.

4.1 Deseño e desenvolvemento de programas formativos que promovan contidos relacionados coa identidade de xénero e os seus efectos na vida das persoas, promovendo novas formas de comportamento, así como a necesaria implicación dos homes no movemento feminista.

Poboación destinataria: homes vilagarcíans.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ Nº de accións formativas realizadas segundo temática e contidos.
- ✓ Nº de participantes.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Grao de satisfacción dos participantes coas actividades.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Nº e tipoloxía de asociacións, movementos ou outras iniciativas xeradas a partir da formación.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

ÁREA II: FORMACIÓN E EMPREGO

XUSTIFICACIÓN

O desenvolvemento económico e social necesita indiscutiblemente da integración de mulleres e homes no mercado laboral. A pesares da incorporación da muller ao mercado de traballo, a realidade, tanto cualitativa como cuantitativamente, pon de manifesto que mulleres e homes non gozan das mesmas oportunidades no acceso, promoción, estabilidade e condicións xerais no emprego.

Así mesmo, os datos que mostran esta realidade precisan ser analizados desde a perspectiva de xénero; isto significa ir máis aló da desagregación por sexos, xa que esta transmítenos dificultades referidas pero non nos permite coñecer as causas e consecuencias deste desequilibrio estatístico.

A discriminación de xénero no mercado laboral actual tradúcese na persistenza de múltiples situacións de desvantaxe e discriminación: a segregación horizontal e a segregación vertical como factores de análise da realidade da actividade profesional das mulleres, poñen de manifesto no primeiro caso que as mulleres que acceden ao mercado laboral ocúpense sobre todo en sectores feminizados, como por exemplo ocupacións do sector servizos, tarefas administrativas ou prestación de coidados persoais que se caracterizan principalmente por teren condicións de emprego pouco satisfactorias e baixos salarios. No segundo caso, a segregación vertical pon de manifesto que as mulleres concéntranse nas categorías profesionais inferiores, sendo tamén escasa a súa presenza nos postos de maior responsabilidade. O acceso das mulleres a determinados sectores de actividade e ocupacións condicionará as retribucións salariais e a calidade de emprego.

Estamos pois ante dúas situacións que amosan a existencia de barreiras que orixinan discriminacións, podendo ser estas directas ou indirectas. Existe unha discriminación directa cando intencionadamente se exclúe a unha persoa da posibilidade de acceder a un determinado posto, ou é tratada de maneira menos favorable por pertencer a un colectivo determinado. No caso da discriminación indirecta a práctica é aparentemente neutra, a intencionalidade

de excluír queda disfrazada polos valores ou prexuízos de xénero. Esta barreiras invisibles defínense co termo de *teito de vidro*, e van desde a autodiscriminación das propias mulleres ao desconfiar das súas propias posibilidades e da súa valía profesional, ata a discriminación por parte doutras persoas que aluden a ideas estereotipadas sobre o comportamento das mulleres no contorno laboral.

Impulsar a igualdade de oportunidades no mercado laboral significa, polo tanto, ter en conta a discriminación horizontal e vertical, entendidas estas como un cúmulo de factores, circunstancias e condicións que só poden ser superadas implicando a todos os axentes que interveñen no mercado laboral: empregadores/as, directivos/as, representantes sindicais, asalariados/as e axentes de promoción do emprego (orientadoras/es e outros técnicos/as).

OBXECTIVO XERAL

Fomentar a participación das mulleres no mercado laboral en condicións de igualdade.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

- 1.** Realizar actividades sensibilizadoras, dirixidas a empregadores e empregadoras, co obxecto de potenciar a contratación de mulleres e a adopción de medidas de conciliación.
- 2.** Fomentar a incorporación das mulleres ao mercado laboral en igualdade de oportunidades a través de accións formativas.
- 3.** Desenvolver accións de información e concienciación para a eliminación das distintas formas de discriminación no traballo.
- 4.** Ofrecer asesoramento ás mulleres emprendedoras estimulando a creación de empresas e a integración laboral das mulleres.

ACTUACIÓNS

Obxectivo 1: Realizar actividades sensibilizadoras, dirixidas a empregadores e empregadoras, co obxecto de potenciar a

contratación de mulleres e a adopción de medidas de conciliación.

- 1.1 Creación e concesión anual do distintivo de calidade “Empresa Vilagarcía Igualitaria”, para aquelas empresas máis destacadas na promoción da igualdade de oportunidades.

Poboación destinataria: empresas vilagarcías.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller; Área de Promoción Económica e Innovación

Indicadores:

- ✓ Distintivo deseñado.
- ✓ Tipo, medios e soportes de divulgación da campaña.
- ✓ N^o, tipo e sector das empresas contactadas.
- ✓ Ferramentas de avaliación creadas para a concesión do distintivo.
- ✓ N^o, tipo e sector das empresas ás que se lles conceda o distintivo.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

- 1.2 Difusión das boas prácticas empresariais no eido da igualdade de oportunidades a través dos medios de comunicación.

Poboación destinataria: empresas, empregadoras e empregadores, persoas emprendedoras, medios de comunicación e poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller

Indicadores:

- ✓ N^o de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura das campañas.
- ✓ Recursos económicos dedicados

1.3 Elaboración e difusión dunha guía de axudas á promoción da igualdade nas empresas.

Poboación destinataria: empresas vilagarcías.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller

Indicadores:

- ✓ Guía elaborada.
- ✓ N° de unidades publicadas e distribuídas.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.4 Fomento do compromiso empresarial para a contratación de mulleres en especial situación de vulnerabilidade.

Poboación destinataria: tecido empresarial e mulleres en risco de exclusión social.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Igualdade e Benestar Social, Departamento Técnico de Servizos Sociais; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ N° , tipo e sector das empresas contactadas.
- ✓ N°, tipo e sector das empresas comprometidas.
- ✓ N° de postos de traballo ofertados a mulleres en risco de exclusión social.
- ✓ N° de mulleres contratadas
- ✓ Tipo e duración dos contratos realizados.

1.5. Realización de accións formativas sobre a aplicación do principio de igualdade de oportunidades e a adopción de medidas de conciliación na negociación colectiva.

Poboación destinataria: organizacións sindicais, tecido empresarial.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de actividades formativas realizadas.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo, cargo e entidade a que pertence.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.6. Realización de accións formativas sobre as obrigas e recomendacións derivadas da lexislación vixente, especialmente no relativo á elaboración de Plans de Igualdade e a adopción de medidas que faciliten a conciliación.

Poboación destinataria: organizacións sindicais, tecido empresarial e poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de actividades formativas realizadas.

- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo, cargo e entidade a que pertence.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación
- ✓ Recursos económicos dedicados

Obxectivo 2: Fomentar a incorporación das mulleres ao mercado laboral en igualdade de oportunidades a través de accións formativas.

2.1. Continuación da impartición de plans de formación profesional e ocupacional adaptados ás necesidades do mercado laboral vilagarcían.

Poboación destinataria: mulleres inactivas, desempregadas e en mellora de emprego.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller e Departamento Técnico de Educación; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de plans formativos realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de mulleres formadas.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das participantes.

- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ N° de mulleres incorporadas ao mercado laboral.
- ✓ Sector e posto no que se incorporan.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.2. Continuar coa inclusión de módulos de igualdade de oportunidades en todas as actividades formativas organizadas polo Concello.

Poboación destinataria: persoas que realicen actividades formativas organizadas polo Concello.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller e Departamento Técnico de Educación; Área de Promoción Económica e Innovación

Indicadores:

- ✓ N° de módulos de igualdade realizados.
- ✓ N° total de horas de formación en igualdade.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ Contidos formativos.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.3. Fomento da presenza de mulleres en cursos de formación ocupacional para acceder a postos de traballo tradicionalmente masculinos.

Poboación destinataria: mulleres

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller e Departamento Técnico de Educación; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ N° de mulleres que realicen cursos de formación ocupacional en ramas masculinizadas.
- ✓ Sector no que se forman.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.4. Creación e aprobación dunha norma reguladora que estableza porcentaxes de reserva para a participación de mulleres en todos os programas municipais de formación e emprego.

Poboación destinataria: mulleres

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller e Departamento Técnico de Educación; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ Norma reguladora.
- ✓ Consenso político na aprobación da norma.
- ✓ N° prazas reservadas.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.5 Deseño e impartición de obradoiros de orientación laboral e técnicas de busca de emprego adaptados ás necesidades concretas do mercado laboral e das usuarias.

Poboación destinataria: mulleres inactivas, desempregadas e en mellora de emprego.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ Contidos abordados.
- ✓ N° de mulleres participantes.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.6. Difusión das medidas de acción positiva levadas a cabo neste eido polos servizos municipais.

Poboación destinataria: medios de comunicación, poboación en xeral

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida,
Departamento Técnico de Muller

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura da campaña.
- ✓ Recursos económicos dedicados

Obxectivo 3: Desenvolver accións de información e concienciación para a eliminación das distintas formas de discriminación no traballo.

3.1. Realización de campañas informativas sobre a persistencia de discriminacións de xénero no traballo: emprego mergullado, segregación horizontal e vertical, teito de vidro, desigualdades salariais...

Poboación destinataria: mulleres, empresariado, medios de comunicación, poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

3.2. Programa de sensibilización e orientación da mocidade cara a actitudes que favorezan a diversificación académica e profesional.

Poboación destinataria: mozas e mozos.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller e Departamento Técnico de Educación.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ N° de centros de ensino implicados.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

3.3. Difusión das accións informativas e sensibilizadoras levadas a cabo polos servizos municipais.

Poboación destinataria: medios de comunicación, poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 4: Promover a iniciativa emprendedora feminina estimulando a creación de empresas e a inserción laboral das mulleres.

4.1. Campaña divulgativa para a promoción entre as mulleres nos servizos municipais de emprego.

Poboación destinataria: mulleres con iniciativa empresarial.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, cobertura e impacto.
- ✓ N° de mulleres que soliciten asesoramento.
- ✓ N° de iniciativas levadas á práctica.
- ✓ Sector no que se enmarquen as iniciativas.
- ✓ N° de postos de traballo creados, por sexo, cargo e categoría.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

4.2. Deseño e impartición de cursos de xestión e liderazgo empresarial para mulleres emprendedoras.

Poboación destinataria: mulleres con iniciativa empresarial.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de cursos realizados.
- ✓ N° total de horas de formación.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ Contidos formativos.
- ✓ N° de mulleres formadas.
- ✓ Características sociodemográficas.

- ✓ Taxa de participación das asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

4.3. Elaboración e difusión dunha guía de axudas e subvencións a mulleres emprendedoras.

Poboación destinataria: emprendedoras e mulleres en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ Guía elaborada.
- ✓ N° de unidades publicadas e distribuídas.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

4.4. Difusión das iniciativas emprendedoras consideradas boas prácticas a través dos medios de comunicación.

Poboación destinataria: medios de comunicación, poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

4.5. Difusión das accións levadas a cabo polos servizos municipais na promoción da iniciativa emprendedora feminina.

Poboación destinataria: medios de comunicación, poboación en xeral

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

ÁREA III: CALIDADE DE VIDA

XUSTIFICACIÓN

A abordaxe da área de calidade de vida entendida de xeito integral supón o achegamento a cuestións de saúde física e psíquica e de integración social pois é a suma destes tres factores que interactúan e se complementan entre si a que define o estado de benestar persoal.

Dunha banda, atendendo aos factores naturais, coñécese que fisioloxicamente as mulleres teñen unha maior resistencia as enfermidades cóos homes e por tanto a esperanza de vida destas adoita ser superior á deles. Nembargante, feitos como o deficiente coñecemento de doenzas propiamente femininas ou a tendencia das mulleres á adopción de hábitos sociais de consumo tradicionalmente masculinos e prexudiciais para a saúde humana, están a minar esta vertente da súa calidade de vida ao tempo que tende a nivelar a media de anos que viven mulleres e homes. Ante a constatación desta realidade debemos adoitar medidas e emprender accións que vixien esta vertente da saúde.

Por outro lado, un cúmulo de circunstancias psicolóxico- sociais, sobre as que tamén é posible e necesaria a intervención da administración local, completan a arañeira na que as mulleres se ven atrapadas no seu camiño cara a consecución do propio benestar.

Así, o contorno, as posibilidades de lecer (tempo e espazos), o mantemento da “dobre xornada” froito da suma do traballo domestico e do traballo remunerado, a sobrecarga de responsabilidades derivada do proliferante modelo de familia monomarental, a integración das inmigrantes na sociedade de acollida, o illamento social, o estres e outras *doenzas* lamentablemente típicas das sociedades modernas supoñen un pesado lastre que desequilibra a cantidade de anos que viven as mulleres e a calidade de vida coa que os viven.

No II PIOM é preciso pois continuar na liña emprendida no I PIOM e seguir a remover os obstáculos e a eliminar ou alixeirar todos os lastres que

impiden ou dificultan o avance no grado de benestar das vilagarcías, e a súa vez, de xeito indirecto pero indubidable, no do conxunto da sociedade.

OBXETIVO XERAL

Continuar co desenvolvemento de iniciativas que contribúa na mellora da calidade de vida da poboación.

OBXETIVOS ESPECIFICOS

1. Favorecer a prevención e tratamento das enfermidades prevalentes dun e outro sexo así como as doenzas con carga de xénero.
2. Propiciar a vida san, a adquisición de hábitos saudables e a práctica deportiva entre as mulleres.
3. Visibilizar a sobrecarga de traballo que soportan as mulleres derivada da “dobre xornada” así como as súas consecuencias, e fomentar a corresponsabilidade.
4. Fomentar a interculturalidade e a integración dos colectivos inmigrantes.
5. Impulsar a participación activa das mulleres na vida socio-cultural vilagarcía.
6. Previr e atallar situacións de exclusión social entre a poboación feminina, dotando as mulleres das ferramentas básicas para o enfrontamento e superación das mesmas.

ACTUACIÓNS

Obxectivo 1: Favorecer a prevención e tratamento das enfermidades prevalentes dun e outro sexo así como as doenzas con carga de xénero.

- 1.1. Organización de campañas de prevención e detección precoz de enfermidades prevalentes en mulleres.

Poboación destinataria: mulleres

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller e Departamento Técnico de Saúde Pública.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Recursos económicos dedicados

1.2. Organización de xornadas teórico- prácticas sobre a prevención de riscos laborais no ámbito doméstico e de saúde reprodutiva.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller e Departamento Técnico de Saúde Pública.

Indicadores:

- ✓ N° de xornadas realizadas.
- ✓ N° total de horas de formación.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ Contidos das xornadas.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexos.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.3. Deseño e realización de obradoiros de educación sexual con perspectiva de xénero.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller e Departamento Técnico de Saúde Pública.

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ Duración dos obradoiros.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ Contidos dos obradoiros.
- ✓ N° de persoas participantes, desagregado por sexos.
- ✓ Características sociodemográficas dos e das participantes.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 2: Propiciar a vida san e a adquisición de hábitos saudables e a práctica deportiva entre as mulleres.

2.1. Fomento da práctica do deporte e da actividade física creando espazos e momentos axeitados ás mulleres para a realización do mesmo.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller, Departamento técnico de Deportes e Departamento Técnico de Saúde Pública.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ N° de opcións ofertadas.
- ✓ N° de grupos creados.
- ✓ Diversificación nos horarios ofertados.

- ✓ Diversificación dos espazos ofertados.
- ✓ N° de persoas participantes, desagregado por sexos.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.2. Fomento entre as mulleres da práctica de deportes masculinizados e/ou minoritarios.

Poboación destinataria: mulleres e entidades deportivas.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller, Departamento técnico de Deportes e Departamento Técnico de Saúde Pública.

Indicadores:

- ✓ N° e tipo de medidas de fomento e apoio implantadas.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ N° e tipo de iniciativas apoiadas.
- ✓ N°, tipo e categorías de equipos creados.
- ✓ N° de mulleres participantes.
- ✓ Grao de satisfacción das mulleres e entidades participantes.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.3 Realización de novas campañas informativas, con perspectiva de xénero, sobre os efectos de adiccións e hábitos non saudables (tabaquismo, alcoholismo, sedentarismo, automedicación, alimentación inadecuada...)

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller e Departamento Técnico de Saúde Pública.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Contidos das campañas.
- ✓ Materiais deseñados e distribuídos.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 3: Visibilizar a sobrecarga de traballo que soportan as mulleres derivada da “dobre xornada” así como as súas consecuencias, e fomentar a corresponsabilidade.

3.1. Deseño dunha campaña de sensibilización sobre corresponsabilidade.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller, Educación e Saúde Pública; Área de Igualdade e Benestar Social, Departamentos Técnicos de Xuventude, Terceira Idade e Servizos Sociais; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ Axentes implicados na elaboración da campaña.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Materiais deseñados e distribuídos

3.2. Apoio de iniciativas que promovan e incidan na modificación dos roles tradicionais de xénero.

Poboación destinataria: asociacións, tecido empresarial, comunidade educativa.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller e Educación; Área de Igualdade e Benestar Social, Departamentos Técnicos de Xuventude e Terceira Idade; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° e calidade das propostas recibidas.
- ✓ Diversidade das entidades promotoras.
- ✓ N° proxectos apoiados.
- ✓ Alcance dos proxectos apoiados.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 4: Fomentar a interculturalidade e a integración dos colectivos inmigrantes**4.1. Organización de encontros entre persoas de culturas diferentes incidindo no enriquecemento que supón a interculturalidade.**

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller; Área de Cultura de Vivenda; Área de Igualdade e Benestar Social, Departamentos Técnicos de Inmigración.

Indicadores:

- ✓ N° de encontros organizados.
- ✓ N° de persoas participantes, desagregado por sexo e nacionalidade.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

4.2. Deseño e realización de programas para o coñecemento do galego e do castelán así como de habilidades sociais para mulleres inmigrantes co fin de facilitarlles a integración na sociedade de acollida.

Poboación destinataria: mulleres inmigrantes

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller e Educación; Área de Igualdade e Benestar Social, Departamento Técnico de Inmigración.

Indicadores:

- ✓ N° de programas segundo tipo.
- ✓ Duración dos programas.
- ✓ N° de mulleres formadas.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Grado alfabetización acadado e destrezas adquiridas.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

4.3. Desenvolvemento de programas de alfabetización dixital para mulleres inmigrantes dotándoas de coñecementos teórico-prácticos básicos .

Poboación destinataria: mulleres inmigrantes.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller e Educación; Área de Igualdade e Benestar Social, Departamento Técnico de Inmigración.

Indicadores:

- ✓ N° de programas.
- ✓ Duración dos programas.
- ✓ N° de mulleres formadas.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.

- ✓ Grado alfabetización acadado e destrezas adquiridas
- ✓ Recursos económicos dedicados

Obxectivo 5: Impulsar a participación activa das mulleres na vida socio-cultural vilagarcía.

5.1. Implicación do tecido asociativo no deseño dunha oferta cultural atractiva para o colectivo feminino, tentando que as propias mulleres sexan protagonistas e non só meras espectadoras da mesma.

Poboación destinataria: asociacións.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller; Área de Cultura e Vivenda.

Indicadores:

- ✓ N° de asociacións implicadas.
- ✓ Cantidade e diversidade das ofertas culturais xeneradas.
- ✓ Participación de mulleres na oferta cultural.

5.2. Oferta de obradoiros de expresión artística para mulleres.

Poboación destinataria: mulleres.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller; Área de Cultura e Vivenda.

Indicadores:

- ✓ N°, diversidade, nivel e duración dos obradoiros ofertados.
- ✓ N° de mulleres participantes.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Calidade dos traballos realizados.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

- 5.3. Deseño e posta en marcha de protocolos que garantan que as manifestacións culturais non sexan discriminatorias.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller; Área de Cultura e Vivenda.

Indicadores:

- ✓ Protocolos deseñados.
- ✓ Acollida e cumprimento dos protocolos activados.
- ✓ Mantemento dos protocolos.

Obxectivo 6: Previr e atallar situacións de exclusión social entre a poboación feminina dotando as mulleres das ferramentas básicas para o enfrontamento e superación das mesmas.

- 6.1. Deseño de programas específicos de inclusión para os distintos colectivos de mulleres en risco de exclusión social.

Poboación destinataria: mulleres en risco de exclusión social.

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller; Área de Igualdade e Benestar Social, Departamento Técnico de Servizos Sociais.

Indicadores:

- ✓ N° e diversidade de programas deseñados.
- ✓ N° de mulleres participantes.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ N° mulleres reinsertadas
- ✓ Recursos económicos dedicados.

ÁREA IV: EDUCACIÓN EN IGUALDADE

XUSTIFICACIÓN

Desde a infancia, rapaces e rapazas van aprendendo diferentes roles a través do proceso de socialización que se inicia na familia, despois continúa na escola e nos grupos de iguais; deste xeito, constrúese a atribución de xénero sobre as persoas. Ao longo do proceso de socialización vanse adquirindo unha serie de comportamentos e de coñecementos segundo sexas dun sexo ou doutro, xerándose así unha sociedade desigual.

Por isto, a educación en igualdade para toda a poboación constitúe un pilar fundamental en todo o proceso de socialización e de desenvolvemento integral das persoas, sendo un recurso idóneo para o fomento da igualdade de xénero.

Tradicionalmente a escola convertíase nun mecanismo de asignación de roles e de estereotipos centrados nas relacións de desigualdade social entre as mulleres e os homes. Actualmente, e a pesar dos continuos avances experimentados no sistema educativo, aínda seguen a producirse situacións deste tipo.

Así pois, continuando coa liña trazada non I PIOM, o cometido principal de intervención nesta área vai ser traballar para modificar comportamentos, actitudes, normas e valores sociais que determinan uns roles estereotipados a través de accións que abranguerán a igualdade entre mulleres e homes.

Esta perspectiva de igualdade debe transcender a educación formal e non formal implicando neste proceso de cambio ó profesorado, ó alumnado, ás asociacións de nais e de pais de alumnos/as e á sociedade en xeral; todo isto coa finalidade de promover actitudes e comportamentos igualitarios en tódolos ámbitos da sociedade e dunha forma especial no educativo, con fin de acadar unha sociedade xusta e igualitaria.

OBXECTIVO XERAL

Apoiar e impulsar a sociedade en xeral, e a comunidade educativa en particular, no fomento de cambio nos roles e estereotipos sexistas, diminuindo as desigualdades de xénero e introducindo os valores asignados á cultura feminina.

OBXECTIVOS ESPECIFICOS

1. Potenciar a coeducación e a educación en igualdade a través de accións formativas, de difusión e de sensibilización.
2. Implementar accións de educación en igualdade para toda a poboación vilagarcía
3. Fomentar que a planificación dos procesos de formación de adultos e adultas se realice con perspectiva de xénero.
4. Dar a coñecer á poboación Vilagarcía as boas prácticas desenvolvidas en educación en igualdade.

ACTUACIÓNS

Obxectivo1: Potenciar a coeducación e a educación en igualdade a través de accións formativas, de difusión e de sensibilización.

- 1.1. Deseño e programación de accións formativas de coeducación para todos os niveis e centros educativos.

Poboación destinataria: alumnado, profesorado e persoal non docente dos centros de ensino, pais e nais do alumnado.³

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

---

³ En adiante comunidade educativa.

Indicadores:

- ✓ N° de actividades formativas realizadas.
- ✓ Tipoloxía das accións formativas.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horario das accións.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.2. Apoio ao Consello Escolar Municipal na creación e posta en marcha da Escola Municipal de nais e pais.

Poboación destinataria: poboación en xeral

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de axentes sociais implicados.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Adecuación dos espazos e horario das convocatorias.
- ✓ Norma reguladora da Escola Municipal.
- ✓ N° e tipoloxía de accións programadas.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.3. Apoio ao profesorado dos distintos niveis educativos sobre materiais coeducativos a empregar nas clases.

Poboación destinataria: profesorado dos centros educativos.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes empregados.
- ✓ N° e características sociodemográficas das e dos participantes.
- ✓ Melloras introducidas nos procesos educativos.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.4. Deseño e impartición de obradoiros de comunicación e convivencia para a prevención e detección precoz da violencia de xénero, especialmente en casos de acoso escolar ou bullying.

Poboación destinataria: comunidade educativa.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios dos obradoiros.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.5. Deseño e implementación obradoiros de linguaxe non sexista.

Poboación destinataria: Comunidade educativa.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios dos obradoiros.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.6. Organización de obradoiros sobre corresponsabilidade.

Poboación destinataria: alumnado

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.

- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios dos obradoiros.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.7. Organización de obradoiros sobre o sexismo nos medios de comunicación.

Poboación destinataria: comunidade educativa

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios dos obradoiros.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.8. Incorporación da perspectiva de xénero aos obradoiros de educación afectiva e sexual.

Poboación destinataria: alumnado de Educación Secundaria, Bacharelato, Ciclos Formativos, Programas de Garantía Social e Ensinanzas de Réxime Especial.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios dos obradoiros.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.9. Convocatoria dun concurso de traballos de investigación con perspectiva de xénero en todas as áreas educativas.

Poboación destinataria: profesorado e alumnado de todos os niveis

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Norma reguladora da convocatoria.
- ✓ N° e tipoloxía de departamentos educativos implicados.
- ✓ N° e calidade dos traballos presentados.
- ✓ Composición do xurado, segundo sexo e cargo.
- ✓ N° e características dos premios.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.10. Deseño e implementación de obradoiros sobre xogos e xoguetes non sexistas.

Poboación destinataria: comunidade educativa.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios dos obradoiros.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.11. Asesoramento e formación para a introdución da perspectiva de xénero no proxecto educativo de centro (PEC) .

Poboación destinataria: comunidade educativa.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° e tipoloxía das actuacións realizadas.
- ✓ N° total de horas de formación/asesoramento realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente e de asesoramento.
- ✓ N° de persoas formadas/asesoradas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.

- ✓ Adecuación dos espazos e horarios das actuacións.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.12. Fomento da introducción nas publicacións escolares de elaboración propia dun espazo sobre a igualdade e a non violencia.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ N° de centros educativos implicados.
- ✓ N° e tipoloxía dos artigos publicados.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.13. Fomento da creación nas bibliotecas escolares dun espazo sobre igualdade e non violencia.

Poboación destinataria: alumnado e profesorado.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ N° de centros educativos implicados.
- ✓ Adecuación, cantidade e calidade dos materiais incluídos.

1.14. Darlle continuidade e consolidación a iniciativa do Premio pola Igualdade na escola

Poboación destinataria: alumnado e profesorado.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Norma reguladora da convocatoria.
- ✓ N° e tipoloxía de departamentos educativos implicados.
- ✓ N° de centros educativos implicados.
- ✓ N° e calidade dos traballos presentados.
- ✓ Composición do xurado, segundo sexo e cargo.
- ✓ N° e características dos premios.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 2: Implementar accións de educación en igualdade para toda a poboación vilagarcía

2.1. Realización de sesións formativas sobre a igualdade de oportunidades: os xogos e xoguetes, corresponsabilidade, violencia de xénero, discriminación laboral...; atendendo as súas consecuencias reais.

Poboación destinataria: poboación en xeral

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller

Indicadores:

- ✓ N° e tipoloxía das actuacións realizadas.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios das actuacións.

- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.2. Organización de talleres de formación de sexismo na linguaxe e na publicidade en canto aos roles profesionais e familiares.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° e tipoloxía das actuacións realizadas.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios das actuacións.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

2.3. Organización e realización de obradoiros mixtos de adquisición de habilidades que promovan a modificación da asignación tradicional de roles.

Poboación destinataria: poboación en xeral

Departamentos implicados: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamentos Técnicos de Muller e Educación; Área de Igualdade e Benestar Social, Departamentos Técnicos de Xuventude e Terceira Idade.

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ Duración dos obradoiros.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.

- ✓ Contidos dos obradoiros.
- ✓ N° de persoas participantes, desagregado por sexos.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos lugares, espazos e horarios das actividades.
- ✓ Recursos económicos dedicados

Obxectivo 3: Fomentar que a planificación dos procesos de formación de adultos e adultas se realice con perspectiva de xénero.

3.1. Deseño e impartición de módulos de actitudes facilitadoras da igualdade de xénero nas aulas municipais de persoas adultas no nivel de EBA (Educación Básica de persoas adultas).

Poboación destinataria: poboación en formación de adultos e adultas.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de módulos realizados.
- ✓ N° total de horas de formación impartidas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios dos obradoiros.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

3.2. Apoio ao profesorado das aulas municipais de persoas adultas no nivel de EBA sobre materiais coeducativos a empregar nas clases.

Poboación destinataria: profesorado das aulas municipais de persoas adultas.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Educación e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes empregados.
- ✓ N° e características sociodemográficas.
- ✓ Melloras introducidas nos procesos educativos.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

3.3. Promoción dun punto de referencia ao colectivo masculino en “novas masculinidades” así como en relación co sexo feminino, como soporte para a loita conxunta pola igualdade.

Poboación destinataria: homes e mulleres en proceso de alfabetización.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° e tipoloxía das accións desenvolvidas.
- ✓ N° e tipoloxías de asociacións participantes.
- ✓ Características sociodemográficas dos e das participantes.
- ✓ Grao de implicación.
- ✓ Taxa de participación.
- ✓ Adecuación de espazos e horarios.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 3: Dar a coñecer á poboación Vilagarcía as boas prácticas desenvolvidas en educación en igualdade.

3.1. Difusión a través dos medios de comunicación de todas as accións e boas practicas postas en marcha no ámbito educativo.

Poboación destinataria: poboación en xeral, medios de comunicación

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida,
Departamento Técnico de Muller

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ N° de medios de comunicación implicados.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

3.2. Difusión a través da páxina web do concello de todas as boas prácticas postas en marcha no ámbito educativo.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida,
Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de boas prácticas introducidas na páxina web.
- ✓ Correcta actualización das boas prácticas.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

3.3. Organización dun foro anual de debate sobre as prácticas educativas levadas a cabo en igualdade de oportunidades.

Poboación destinataria: comunidade educativa e poboación xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida,
Departamento Técnico de Muller, Area de Promoción Económica e
Innovación, Departamento Técnico de Turismo.

Indicadores:

- ✓ N°, tipoloxía e duración dos foros organizados.

- ✓ N° de participantes, desagregado por sexo, cargo e entidade a que pertenzan.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Recursos económicos dedicados

ÁREA V: ABORDAXE INTEGRAL DA VIOLENCIA DE XÉNERO.

XUSTIFICACIÓN

A violencia de xénero é, en todas as súas manifestacións, o acto de intolerancia machista máis brutal que se exerce contra as mulleres. É un atentado contra o respecto, a dignidade e a vida das mulleres. Por este motivo, a súa abordaxe e tratamento require de medidas e actuacións contundentes por parte da sociedade e das Administracións e Institucións Públicas; incidindo non só nas consecuencias inmediatas do problema actual, senón tamén, e isto é fundamental, na súa prevención para erradicar esta lacra no futuro.

Debido aos resultados positivos no tratamento da violencia de xénero, segundo a avaliación do I PIOM, cómpre manter e reforzar aquelas actividades que están sendo efectivas. Con todo, son precisas actuacións de prevención e sensibilización, encamiñadas a modificar condutas e actitudes sexistas na xente moza e na poboación en xeral; xa que son estas as que están na base das condutas violentas dos homes cara as mulleres, e fan que se continúen perpetuando situacións de dominación dun sexo, o masculino, sobre o outro, o feminino. Así, e debido á magnitude das consecuencias que na actualidade está tendo a violencia contra as mulleres, no II PIOM considérase unha liña de acción específica, cun tratamento e abordaxe integral.

Esta necesidade de traballar na prevención e tratamento da violencia de xénero de xeito integral, recóllese tamén no I Plan do Goberno Galego para a Igualdade entre Mulleres e Homes 2007-2010. Isto implica actuar nunha dobre dirección: por unha banda, está a prevención, que vai máis aló de meras campañas de sensibilización e concienciación, pois ten que asentarse en piares sólidos na vida cotiá de todas as persoas e que deberá estar intimamente entroncada coas demais liñas de actuación do presente Plan. Pola outra, está a intervención integral.

Para que esto sexa factible, esta área estrutúrase á súa vez en catro subáreas, cada unha cun obxectivo xeral e varios específicos, e nas que se

establecen, ademais, as actuacións axeitadas para o cumprimento dos obxectivos plantexados. Estas subáreas son:

- ➔ **Prevención e sensibilización**
- ➔ **Intervención integral**
- ➔ **Protección xurídica e policial**
- ➔ **Coordinación interinstitucional**

PREVENCIÓN E SENSIBILIZACION.

OBXECTIVO XERAL

Previr a violencia de xénero en todas as súas modalidades e manifestacións, implicando a toda a comunidade.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

- 1.** Informar, sensibilizar e concienciar sobre a magnitude do problema da violencia de xénero e as súas repercusións para toda a sociedade.
- 2.** Promover na poboación en xeral posturas e actitudes de rexeitamento e denuncia activa ante situacións de maltrato ás mulleres, acoso sexual, acoso moral por razón de sexo etc.
- 3.** Visibilizar e analizar as situacións de discriminación e desigualdade, así coma os mecanismos de opresión e dominio que historicamente se utilizan para perpetuar situacións de dependencia e submisión das mulleres respecto dos homes.
- 4.** Formar e informar aos profesionais dos medios de comunicación para un tratamento non sensacionalista da violencia de xénero.

ACTUACIÓNS.

Obxectivo 1: Informar, sensibilizar e concienciar sobre a magnitude do problema da violencia de xénero e as súas repercusións para toda a sociedade.

- 1.1. Realización de campañas de información, sensibilización e concienciación sobre a magnitude do problema da violencia de xénero, a súa orixe nas relacións desiguais de xénero, tipoloxías, manifestacións e consecuencias para as mulleres, os homes e a sociedade en xeral.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

- 1.2. Campañas de difusión a través de materiais informativos acerca dos distintos tipos de maltrato e dos recursos legais existentes.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Recursos económicos dedicados

Obxectivo 2: Promover na poboación en xeral posturas e actitudes de rexeitamento e denuncia activa ante situacións de maltrato ás mulleres, acoso sexual, acoso moral por razón de sexo etc.

- 2.1. Celebración da campaña do Día Internacional contra a Violencia de Xénero, o 25 de novembro.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.

- ✓ Frecuencia, impacto e cobertura.
- ✓ Recursos económicos dedicados

2.2. Celebración de actos solidarios coas vítimas cada vez que se produza un acto de violencia de graves consecuencias.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida e Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ Repercusión mediática.
- ✓ N° de persoas e/ou colectivos que se solidarizan.

Obxectivo 3: Visibilizar e analizar situacións de discriminación e desigualdade, así coma os mecanismos de opresión e dominio que historicamente se utilizan para perpetuar as situacións de dependencia e sumisión das mulleres respecto dos homes.

3.1. Realización de xornadas que analicen o fenómeno da violencia contra as mulleres, co fin de eliminar e/ ou modificar prexuízos e desmitificar falsos estereotipos.

Poboación destinataria: poboación en xeral.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N°, tipoloxía e duración das xornadas realizadas.
- ✓ N° de participantes, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

3.2. Organización de obradoiros de análise das estratexias de dominación na parella e de habilidades e relacións sociais positivas e igualitarias.

Poboación destinataria: mozos e mozas vilagarcíans.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de obradoiros realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios dos obradoiros.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

3.3. Organización de obradoiros e grupos de discusión entre homes e mulleres sobre o fomento de valores igualitarios, de respecto e novos modelos de masculinidade.

Poboación destinataria: poboación adulta.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° e tipoloxía dos obradoiros realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.

- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios dos obradoiros.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 4: Formar aos medios de comunicación para un tratamento non sensacionalista da violencia de xénero.

4.1. Reunións de traballo con profesionais dos medios de comunicación para mellorar o tratamento das noticias relacionadas coa violencia de xénero.

Poboación destinataria: profesionais e directivos/as dos medios de comunicación da comarca de O Salnés.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de reunións de traballo realizadas.
- ✓ N° e tipoloxía dos medios de comunicación implicados.
- ✓ N° total de horas adicadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo, cargo e entidade a que pertence.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Modificacións no tratamento das noticias adoptados.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

INTERVENCIÓN INTEGRAL.

OBXECTIVO XERAL

Abordar a violencia de xénero e as súas diferentes causas, tipos, manifestacións e consecuencias.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

1. Realizar intervencións de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero, para a recuperación da súa identidade, autonomía e proxecto de vida.
2. Traballar coas fillas e fillos das mulleres vítimas de maltrato, e co resto da familia, se é preciso, para axudarlles a comprender e analizar a situación.
3. Mellorar a calidade dos servizos municipais de atención a mulleres, e en especial das vítimas de maltrato.

ACTUACIÓNS

Obxectivo 1: Realizar intervencións de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero, para a recuperación da súa identidade, autonomía e proxecto de vida.

- 1.1. Revisión periódica sobre o cumprimento da lexislación en materia de contratación de mulleres vítimas de violencia, mediante programas de cooperación.

Poboación destinataria: vítimas de violencia de xénero.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de reunión mantidas entre departamentos.

- ✓ N° de contratos realizados a mulleres vítimas de violencia de xénero.

1.2. Reserva de vivenda pública municipal en réxime de aluguer para mulleres vítimas de violencia de xénero que a precisen.

Poboación destinataria: vítimas de violencia de xénero.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller;

Indicadores:

- ✓ N° e porcentaxe sobre o total de vivendas reservadas.
- ✓ N° de mulleres que demandan este recurso.
- ✓ N° de persoas que fan uso das vivendas reservadas.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.3. Organización de campañas informativas e divulgativas no eido empresarial das medidas legais existentes para a contratación de vítimas de violencia de xénero.

Poboación destinataria: vítimas de violencia de xénero e tecido empresarial.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de campañas, tipo, medios e soportes de divulgación.
- ✓ N° , tamaño e sector de empresas contactadas.
- ✓ N° de contratos realizados a mulleres vítimas de violencia de xénero.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

1.4. Elaboración e seguimento de proxectos persoais de recuperación da propia identidade, autonomía e de mellora da situación persoal, especialmente das mulleres máis vulnerables, (discapacitadas, inmigrantes, menores de idade, terceira idade...)

Poboación destinataria: vítimas de violencia de xénero

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Benestar e Igualdade, Departamento Técnico de Servizos Sociais; Área de Promoción Económica e Innovación.

Indicadores:

- ✓ N° de vítimas que solicitan asesoramento e ou acompañamento
- ✓ N° de proxectos persoais elaborados.
- ✓ N° de mulleres que acadan os obxectivos marcados.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

Obxectivo 2: Traballar coas fillas e fillos das mulleres vítimas de maltrato, e co resto da familia, se é preciso, para que axudarlles a comprender e analizar a situación.

2.1. Ampliación dos servizos de información e axuda a disposición das mulleres, e de Mediación Familiar para o resto dos membros da familia, especialmente para fillas e fillos.

Poboación destinataria: todos os membros da familia das vítimas de violencia de xénero.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Benestar e Igualdade, Departamento Técnico de Servizos Sociais.

Indicadores:

- ✓ N° e tipoloxía dos servizos ampliados.
- ✓ Tipoloxía das demandas.
- ✓ Beneficiarios/as destes servizos.
- ✓ Recursos económicos dedicados

Obxectivo 3: Mellorar a calidade dos servizos municipais de atención a mulleres, e en especial das vítimas de maltrato.

3.1. Continuación e mellora da prestación de servizos especializados para mulleres vítimas da violencia de xénero e mulleres con problemática socio-familiar, así coma do Servizo de Mediación Familiar.

Poboación destinataria: vítimas de violencia de xénero.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Benestar e Igualdade, Departamento Técnico de Servizos Sociais.

Indicadores:

- ✓ N° de mulleres usuarias dos servizos.
- ✓ Cantidade e calidade dos servizos prestados.
- ✓ Incremento nos recursos económicos dedicados.

3.2. Continuación do Programa de Teleasistencia Móbil organizado pola FEMP e xestionado pola Cruz Vermella, así coma coa entrega de teléfonos móbiles en préstamo a mulleres que non poidan acceder a outros programa por non ter orde de protección.

Poboación destinataria: vítimas de violencia de xénero.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Benestar e Igualdade, Departamento Técnico de Servizos Sociais.

Indicadores:

- ✓ N° de mulleres que accedan a este recurso.
- ✓ Incremento nos recursos económicos dedicados

PROTECCIÓN XURÍDICA E POLICIAL.

OBXECTIVO XERAL

Potenciar actuacións para unha mellor protección das vítimas, as fillas e fillos e persoas dependentes.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

1. Mellorar os sistemas de apoio e protección das vítimas de violencia de xénero.

2. Mellorar a coordinación e comunicación do Departamento Técnico de Muller cos servizos xurídicos e policiais.

ACTUACIÓNS

Obxectivo 1: Mellorar os sistemas de apoio e protección das vítimas de violencia de xénero.

- 1.1. Realización de accións formativas sobre “Intervención policial en situacións de violencia de xénero”.

Poboación destinataria: membros dos Corpos e Forzas de Seguridade: Policía local, Policía Nacional e Garda Civil.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Seguridade Cidadá.

Indicadores:

- ✓ N° de accións formativas realizadas.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo, cargo e entidade a que pertence.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios das actuacións.
- ✓ Recursos económicos dedicados.

- 1.2. Realización de cursos de especialización e actualización, encamiñados ao coñecemento dos novos programas e normativas, para profesionais implicados e implicadas no apoio e protección ás vítimas de violencia.

Poboación destinataria: membros dos Corpos e Forzas de Seguridade, persoal dos xulgados; persoal dos departamentos técnicos de Muller e Servizos Sociais.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° e tipoloxía dos cursos realizados.
- ✓ N° total de horas de formación realizadas.
- ✓ Cualificación profesional do persoal docente.
- ✓ N° de persoas formadas, desagregado por sexo, cargo e entidade a que pertence.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ Taxa de participación das e dos asistentes.
- ✓ Grao de satisfacción das e dos participantes.
- ✓ Adecuación dos espazos e horarios das actuacións.
- ✓ Recursos económicos dedicados

Obxectivo 2: Mellorar a coordinación e comunicación do Departamento Técnico de Muller cos servizos xurídicos e policiais.

2.1. Continuación da implantación do protocolo de actuación nas situacións de violencia de xénero cos diferentes Corpos e Forzas de Seguridade do Estado, así como da coordinación cos xulgados, en especial co nº 3 designado aos asuntos de violencia de xénero.

Poboación destinataria: membros dos Corpos e Forzas de Seguridade, xuízas, xuíces e demais persoal dos xulgados; persoal dos departamentos técnicos de Muller e Servizos Sociais.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de actuacións levadas a cabo segundo o protocolo.
- ✓ Grao de cumprimento do protocolo.

2.2. Coordinación e comunicación entre o CIM e a Policía Local respecto das súas intervencións en materia de violencia de xénero, así como no seguimento das ordes de protección, a través da cal o CIM pode levar a

cabo unha actuación proactiva, no caso de mulleres que non acudan a este servizo.

Poboación destinataria: membros da Policía Local e persoal do CIM

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Seguridade Cidadá.

Indicadores:

- ✓ N° de reunións levadas a cabo entre Departamentos.
- ✓ N° de persoas implicadas, desagregado por sexo, cargo e departamento ao que pertence.
- ✓ N° de acordos adoptados.
- ✓ N° de mulleres derivadas desde a Policía Local ao CIM.
- ✓ N° de actuacións de asesoramento e apoio prestadas polo CIM á Policía Local.

2.3. Mantemento da colaboración coa policía nacional en materia de atención a mulleres cunha problemática de violencia de xénero.

Poboación destinataria: membros da Policía Nacional e persoal do CIM.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de reunións levadas a cabo.
- ✓ N° de persoas implicadas, desagregado por sexo, cargo e departamento ao que pertence.
- ✓ N° de acordos adoptados.
- ✓ N° de mulleres derivadas desde a Policía Nacional ao CIM.
- ✓ N° de actuacións de asesoramento e apoio prestadas polo CIM á Policía Nacional.

2.4. Mantemento da coordinación entre o CIM e os xulgados de Vilagarcía (especialmente co nº3, designado aos asuntos de violencia de xénero)⁴.

Poboación destinataria: xuízas, xuíces e demais persoal dos xulgados; persoal do CIM.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ N° de entrevistas e contactos telefónicos mantidos.
- ✓ N° de persoas implicadas, desagregado por sexo, cargo e departamento ao que pertence.
- ✓ N° de acordos adoptados.
- ✓ N° de mulleres derivadas desde os xulgados ao CIM.
- ✓ N° de actuacións de asesoramento e apoio prestadas polo CIM ao persoal dos Xulgados.

COORDINACIÓN INTERDEPARTAMENTAL E INTERINSTITUCIONAL.

OBXECTIVO XERAL

Consolidar liñas e estruturas de colaboración e cooperación entre os Departamentos Municipais implicados e as institucións e administracións públicas.

---

⁴ Esta coordinación materialízase perante derivacións do xulgado aos recursos da Concellería e o intercambio de información a través do teléfono e visitas ao xulgado.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

1. Mellorar a relación e coordinación cos diferentes Departamentos Municipais e coas institucións públicas e privadas que se ocupan da atención ás vítimas de violencia de xénero.
2. Aumentar a coordinación cos servizos sanitarios.

ACTUACIÓNS

Obxectivo 1: Mellorar a relación e coordinación cos diferentes Departamentos Municipais e coas institucións públicas e privadas que se ocupan da atención ás vítimas de violencia de xénero.

1.1. Coordinación dos Departamentos Técnicos de Muller e Servizos Sociais a nivel político e técnico, no relativo a atención das vítimas.

Poboación destinataria: Concelleiras Delegadas das áreas de Calidade de Vida e Igualdade e Benestar Social, persoal técnico dos Departamentos Técnicos de Muller e Servizos Sociais.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Benestar e Igualdade, Departamento Técnico de Servizos Sociais.

Indicadores:

- ✓ N° de reunións mantidas entre departamentos
- ✓ N° de persoas implicadas, desagregado por sexo, cargo e departamento ao que pertence
- ✓ N° de acordos adoptados
- ✓ N° de programas e actuación deseñadas conxuntamente.
- ✓ N° de mulleres atendidas de forma conxunta.

1.2. Mantemento de colaboracións puntuais con organizacións privadas que se ocupen da atención ás vítimas de violencia de xénero.

Poboación destinataria: persoal técnico dos Departamentos Técnicos de Muller e Servizos Sociais, asociacións e outras organizacións privadas implicadas na atención a vítimas de violencia de xénero.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller; Área de Benestar e Igualdade, Departamento Técnico de Servizos Sociais.

Indicadores:

- ✓ N° e tipoloxía das organizacións e asociacións implicadas.
- ✓ N° de reunións mantidas.
- ✓ N° de persoas implicadas, desagregado por sexo, posto e entidade a que pertence.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ N° de acordos adoptados.
- ✓ N° de programas e actuacións deseñadas conxuntamente.
- ✓ N° de actuacións de asesoramento e apoio prestadas polo CIM.
- ✓ N° de mulleres atendidas de forma conxunta.

Obxectivo 2: Aumentar a coordinación cos servizos sanitarios.

2.1. Consecución dunha maior coordinación coa dirección do Hospital do Salnés e os servizos de urxencia do Centro de Saúde na detección e seguimento de casos de violencia de xénero.

Poboación destinataria: persoal político das Áreas de Promoción da Calidade de Vida e de Benestar e Igualdade; persoal dos Departamentos Técnicos de Muller e Servizos Sociais; persoal médico e sanitario e demais profesionais que traballen tanto no Hospital como no Centro de Saúde.

Departamentos responsables: Área de Promoción da Calidade de Vida, Departamento Técnico de Muller.

Indicadores:

- ✓ Centros implicados.

- ✓ N° de reunións mantidas.
- ✓ N° de persoas implicadas, desagregado por sexo, posto e centro no que traballa.
- ✓ Características sociodemográficas.
- ✓ N° de acordos adoptados.
- ✓ Protocolos de actuación deseñados conxuntamente.
- ✓ Cumprimento dos protocolos de actuación.
- ✓ N° de actuacións de asesoramento e apoio prestadas polo CIM.
- ✓ N° de casos derivados ao CIM.

AVALIACIÓN

“A avaliación é o proceso sistemático de identificación, recollida e interpretación da información sobre un elemento, co obxecto de valoralo para poder tomar decisións sobre o fundamento de dita valoración”.

Para un óptimo proceso avaliativo cómpre que este sexa continuo, é dicir, que abrangue todas e cada unha das etapas de planificación (deseño, posta en práctica e resultados), cuxa finalidade é a toma de decisións en cada unha delas. Así entendida, en toda avaliación debemos falar de avaliación inicial, continua ou de proceso e avaliación final.

1. Avaliación Inicial.

Ten como obxecto detectar as necesidades a través da análise do contexto e garantir a coherencia entre estas, os obxectivos e as actuacións, antes da súa implementación.

As fases foron as seguintes: avaliación (por parte do persoal da Área de Muller) do I PIOM, recollida de información sobre a realidade a actuar e análise DAFO.

Unha vez recompilada e a analizada dita información, establecéronse os obxectivos prioritarios a acadar e deseñáronse as actuacións en relación aos mesmos, tendo en conta criterios de coherencia e viabilidade.

2. Avaliación continua.

O seu obxecto é levar a cabo un seguimento desde a súa posta en práctica ata o remate do mesmo.

A avaliación continua toma como referencia, seguindo as directrices marcadas no V Plan de Igualdade Galego, unha serie limitada de

indicadores⁵ que midan o nivel de cambio producido por unha determinada intervención.

Establécéronse indicadores para cada unha das actuacións propostas, de modo que axuden a identificar a actores, tipos de actuación e recursos investidos en cada unha delas. Estes analizan aspectos de índole tanto cuantitativo como cualitativo, de contexto, xénero e recursos económicos dedicados.

Para a medición dos indicadores propostos confeccionáronse instrumentos de recollida de información, tales como “Mostras de cuestión tipo”; este tipo de fichas permite a elaboración de informes por cada unha das actuacións que servirán de base para a análise e a reflexión posterior.

Dos informes de avaliación intermedia ou continua darásese traslado á Comisión informativa de Igualdade, Benestar e Promoción da Calidade de Vida de xeito periódico.

Ficha de avaliación de actuacións

Haberá unha ficha por cada actuacións levadas a cabo. Os datos a recoller son os seguintes:

ÁREA DO PLAN

OBXECTIVO XERAL

OBXECTIVO ESPECÍFICO

ACTUACIÓN

- ✓ Data:
- ✓ Denominación:
- ✓ Tipo de actuación

---

⁵ “Os indicadores son instrumentos, elementos de medida que captan unha información relativa a unha realidade e empréganse para, a partir deles, analizar a realidade e poder facer un seguimento e unha avaliación desta. A súa finalidade é achegar información relacionada cos obxectivos ou actuacións planeadas”. (Definición extraída do V Plan Galego de Igualdade).

- ✓ Persoa/s responsable/s da súa implicación:
- ✓ Destinatarias/os
- ✓ Participación
- ✓ Lugar de realización
- ✓ Colaboracións:
- ✓ Indicadores:
- ✓ Metodoloxía:
- ✓ Recursos:
- ✓ Temporalización:
- ✓ Difusión:
- ✓ Organismos Implicados:
- ✓ Orzamento:
- ✓ Conclusións e valoración da actividade

Modelo de informe de avaliación final

Neste informe recollerase información por cada unha das accións propostas.

II Plan Municipal de Igualdade de Oportunidades de Vilagarcía de Arousa.

ÁREA I:

OBXECTIVO XERAL

OBXECTIVO ESPECÍFICO

ACCIÓN 1.1:

- ✓ N° actuacións
- ✓ Valoración de resultados

Outras ferramentas a empregar para a recollida de información serían: recompilación de material de difusión, recompilación de material elaborado polas persoas participantes (p. Ex: os elaborados nos obradoiros de expresión artística), recompilación de material didáctico empregado en accións de carácter formativo, fotografías das actuacións levadas a cabo e elaboración dun dossier de prensa.

Estes instrumentos axudan na medición dos indicadores de carácter cualitativo, aportando unha visión detallada ao tempo que global de todo o proceso.

3. Avaliación final.

Nesta última etapa, o persoal da Área de Muller realizará unha lectura global dos datos recollidos durante o desenvolvemento do Plan. Esta lectura levarase a cabo a partires das fichas, dos informes das actuacións e demais ferramentas empregadas na recollida de información.

A avaliación final terá lugar ao rematar a implementación do II PIOM. Será o momento de facer balance e colocar as bases para vindeiras intervencións. Dito informe deberá presentarse ante a Comisión Informativa de Igualdade, Benestar e Promoción da Calidade de Vida para a súa aprobación.

FICHA DE AVALIACIÓN DE ACTUACIÓNS
II PLAN MUNICIPAL DE IGUALDADE DE OPORTUNIDADES DE
VILAGARCÍA DE AROUSA.

1. Área do Plan

2. Obxectivo Xeral

3. Obxectivo Específico

4. Actuación

4.1. Data de realización:

4.2. Denominación:

4.3. Tipo de actuación (especificar se se trata dunha acción formativa, campaña de difusión, publicación...), así como a súa orde cronolóxica se nunha mesma actuación se contemplan máis dunha acción formativa, campaña, publicación...

4.4. Persoa/s ou entidade/empresa responsable da súa implementación.

4.5. Poboación ou entidades destinatarias (descripción sociodemográfica)

4.6. N° de participantes (desagregado por sexo)

Mulleres

Homes

4.7. Lugar de realización (ámbito rural ou urbano)

4.8. **Indicadores** (sinalar indicadores contemplados para cada actuación)

4.9. **Metodoloxía** (breve descripción da metodoloxía empregada)

4.10. **Recursos** (enumeración de recursos humanos, materiais, infraestructuras...)

4.11. **Temporalización**

5. Difusión (tipos, medios e soportes de divulgación)

6. Organismos implicados

7. Entidades ou persoas colaboradoras

8. Orzamento.

9. Conclusións e valoración da actividade

Notas para cubrir a ficha de avaliación:

- Elaborarase unha ficha por cada unha das actuacións. Se dentro dunha mesma actuación se levan a cabo varios cursos, charlas... farase unha ficha por cada un delas, numerando estes por orde cronolóxico.
- A ficha terá que ser cuberta pola persoa ou persoas responsables da execución da actuación. Valorando esta/s a necesidade de para cubrir a devandita ficha teñan a súa vez que elaborar unha ficha de recollida de información de cara aos usuarios/as, alumnado que asista/participe nalgunha das actuacións propostas.
- No momento de sinalar a área, obxectivos e actuacións, estes deben ir denominados polo seu nome e o seu número, tal como aparecen no II PIOM.
- En caso de que exista outras ferramentas de avaliación da actuación (fotografías, material didáctico, material de difusión...) este debe ir grampado a ficha de avaliación de actuacións.

INFORME DE AVALIACIÓN FINAL
II PLAN MUNICIPAL DE IGUALDADE DE OPORTUNIDADES DE
VILAGARCÍA DE AROUSA.

ÁREA I:

OBXECTIVO XERAL

OBXECTIVO ESPECÍFICO

ACCIÓN 1.1:

Nº actuacións

Valoración de resultados

ACCIÓN 1.2:

Nº actuacións

Valoración de resultados

BIBLIOGRAFÍA

- ➔ **Concello de Rianxo.** Estratexia Transversal para a Igualdade de Oportunidades e o Desenvolvemento Local Integrado desde unha Política de Xénero. 2004.
- ➔ **Concello de Vilagarcía de Arousa.** I Plan de Igualdade de Oportunidades do Concello de Vilagarcía 2005-2007.
- ➔ **Concello de Vigo.** III Plan Municipal de Igualdade de Oportunidade entre Mulleres e Homes 2005-2007.
- ➔ **Concello de Redondela.** II Plan de Igualdade entre Mulleres e Homes do Concello de Redondela 2006-2009.
- ➔ **Dávila Díaz, M.** Indicadores de género. Guía práctica. Instituto Andaluz de la Mujer. 2004.
- ➔ **FEMP.** Guía para elaborar Planes Locales de Igualdad. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociais. 2006
- ➔ **Gobierno de España.** Plan Estratégico de Igualdad de Oportunidades 2008-2011. Diciembre, 2007
- ➔ **Sánchez Albornoz, E.** Manual práctico para a introdución da transversalidade de xénero na planificación do desenvolvemento local. Equal Compostela Social. Litonor, 2007.
- ➔ **Xunta de Galicia.** V Plan galego para a Igualdade de oportunidades entre mulleres e homes 2007 – 2010. Vicepresidencia da igualdade e benestar. 2007.
- ➔ **Xunta de Galicia.** Plan de Fomento da Corresponsabilidade. Vicepresidencia da igualdade e do benestar. 2007.

ANEXOS

MARCO LEGAL

Nas seguintes liñas faise unha recompilación da lexislación internacional, comunitaria, nacional, autonómica e local que serve de punto de partida para o **II Plan de Igualdade de Oportunidades entre Mulleres e Homes do Concello de Vilagarcía de Arousa.**

NORMATIVA INTERNACIONAL.

A Organización Das Nacións Unidas (ONU).

- 1945: Asemblea Xeral da ONU, recolle na súa carta fundacional “...os dereitos humanos fundamentais...e a igualdade de dereitos de homes e mulleres”.
- 1948: Declaración Universal dos Dereitos humanos reproduce “...dereitos e liberdades sen distinción de raza, cor, sexo,...”
- 1967: Declaración sobre a Discriminación contra as Mulleres.
- 1975: Ano Internacional da Muller.
- 1979: Asemblea Xeral da ONU, aprobou a Convención sobre eliminación de todas as formas de discriminación contra a muller.
- 1981: Entrada en vigor da CEDAW. Ratificado por España no ano 1984: Art. 3. “Os Estados Partes tomarán en todas as esferas, e en particular nas esferas política, social, económica e cultural, todas as medidas apropiadas, incluso de carácter lexislativo, para asegurar o pleno desenvolvemento e adianto da muller, co obxecto de garantir o exercicio e goce dos dereitos humanos e as liberdades fundamentais en igualdade de condicións có home”.
- 1999: Protocolo Facultativo á Convención sobre a eliminación de todas as formas de discriminación contra as mulleres – CEDAW- Organización das Nacións Unidas.

2002: Organización Mundial da Saúde : Informe Mundial sobre Violencia e Saúde.

Conferencias Mundiais Sobre a Muller

I México (1975): Igualdade, desenvolvemento e paz.

II Copenhague (1980): Participación na política, na toma de decisións, e na cooperación internacional.

III Nairobi (1985): igualdade das mulleres e plena incorporación ós procesos de desenvolvemento.

IV Beijing (1995): igualdade na esfera económica, social, cultural e política. Considera que o cambio da situación da muller afecta á sociedade no seu conxunto; que a sociedade do futuro e o pleno dereito económico e social non se vai a producir se non se conta coa participación plena das mulleres, e o tratamento das políticas da muller non pode ser sectorial e ha de integrarse no resto das políticas (Mainstreaming).

Beijing +5, (2000) Nova Iorque: Conferencia “A muller no ano 2000 : Igualdade entre os xéneros, desenvolvemento e paz para o século XXI” .

Organización Internacional Do Traballo (OIT).

1919: por un traballo de igual valor un mesmo salario.

1958: convenios contra a discriminación no traballo, igual remuneración e reparto de responsabilidades familiares.

1975: igualdade de trato e de oportunidades para as traballadoras.

1985: igualdade de trato e de oportunidades para os traballadores /as no traballo.

Unión Europea (UE).

1957: TRATADO DE ROMA: “...igualdade de retribución entre os traballadores masculinos e femininos para un mesmo traballo...”.

1961: A Carta Social Europea (ratificada por España en 1980) “...debe garantir a igualdade de trato entre homes e mulleres...resulta conveniente desenvolver medidas que permitan conciliar as súas obrigas profesionais e familiares”.

1997: TRATADO DE AMSTERDAM: igual retribución para traballos que teñan igual valor:

Artigo 2 “A Comunidade terá por misión promover..., un desenvolvemento harmonioso, equilibrado y sostible das actividades económicas no conxunto da Comunidade, un alto nivel de emprego e de protección social, a igualdade entre o home e a muller, un crecemento sostible e non inflacionista, un alto grao de competitividade e de converxencia dos resultados económicos, un alto nivel de protección e de mellora da calidade do medio ambiente, a elevación do nivel e da calidade de vida, a cohesión económica e social e a solidariedade entre os Estados membros”.

CARTA DOS DEREITOS FUNDAMENTAIS DA UE (1999-2000)

PROXECTO DE TRATADO CONSTITUCIONAL DA UE (2002-2003) Art.

I-III: “A Unión combaterá a exclusión social e a discriminación e fomentará a xustiza e a protección sociais, a igualdade entre mulleres e homes, a solidariedade entre as xeracións e a protección dos dereitos do neno”.

2000: RESOLUCIÓN DO CONSELLO E DOS MINISTROS DE TRABALLO E ASUNTOS SOCIAIS: Relativa á participación equilibrada de homes e mulleres na vida profesional e familiar. (2000/C 218/02).

2000: DIRECTIVA 2000/78 CE do Consello: relativa ao establecemento dun marco xeral para a Igualdade de trato no emprego e na ocupación.

2000: RECOMENDACIÓN 96/694 da Comisión sobre a participación equilibrada de mulleres e homes no proceso da toma de decisións.

2002: DIRECTIVA 2002/73/CE do Parlamento Europeo e do Consello de relativa á aplicación do principio de igualdade de trato entre homes

e mulleres no que se refire ao acceso ao emprego, á formación y á promoción profesional, e ás condicións de traballo.

- 2003: RESOLUCIÓN DO CONSELLO DE 20 DE OUTUBRO DE 2003 sobre iniciativas para loitar contra a trata de seres humanos, en particular de mulleres (2003/C 260/03).
- 2003: RESOLUCIÓN DO CONSELLO DE 27 DE NOVEMBRO DE 2003 sobre acceso e participación igualitaria de homes e mulleres na sociedade do coñecemento para o crecemento e a innovación (2003/C 317/03).
- 2004: REGULAMENTO (CE) Nº 29/2004 da comisión de 8 de xaneiro de 2004, polo que se adoitan as especificacións do módulo ad hoc 2005 relativo á compaxinación da vida profesional e a vida familiar previsto polo Regulamento (CE) nº 577/98 do Consello.
- 2005: Informe da Comisión ao Consello, ao Parlamento Europeo, ao Comité Económico e Social Europeo e a Comité das Rexións, sobre a Igualdade entre Mulleres e Homes 2005. Bruxelas, 14 de febreiro de 2005, COM(2005) 44 final.
- 2006: PLAN DE TRABALLO PARA A IGUALDADE ENTRE HOMES E MULLERES 2006-10.A Comisión definiu as súas prioridades e o seu marco de acción para a promoción da igualdade ata o 2010. Estás son as áreas estratéxicas: conseguir a mesma independencia económica para as mulleres e os homes, conciliar a actividade laboral coa vida privada e familiar, promover a representación paritaria das mulleres e os homes na toma de decisións, erradicar a violencia de xénero e a trata de seres humanos, eliminar os estereotipos sexistas da sociedade e promover a igualdade de xénero fóra da UE. Bruxelas, 1 de marzo de 2006. COM (2006) 92 final.
- 2006: PACTO EUROPEO POLA IGUALDADE DE XÉNERO. Consello Europeo de 23 e 24 de marzo. Compromiso dos Estados membros na aplicación das políticas destinadas a promover o emprego das

mulleres e a garantir un maior equilibrio entre a vida profesional e a vida privada.

2006: CREACIÓN DO INSTITUTO EUROPEO DA IGUALDADE DE XÉNERO. O seu principal cometido é o apoio técnico ao desenvolvemento de políticas de igualdade entre homes e mulleres.

2007: Informe da Comisión ao Consello, ao Parlamento Europeo, ao Comité Económico e Social Europeo e ao Comité das Rexións sobre a Igualdade entre Homes e Mulleres. Bruxela, 7 de febreiro de 2007. COM (2007) 49 final.

NORMATIVA ESTATAL.

Constitución Española (1978).

Art. 9.2: “corresponde aos poderes públicos promover as condicións para que a liberdade e a igualdade do individuo e dos grupos nos que se integra sexan reais e efectivas; remover os obstáculos que impidan ou dificulten a súa plenitude e facilitar a participación da cidadanía na vida política, económica, cultural e social”.

Art. 14: “os españois son iguais ante a lei, sen que poida prevalecer discriminación algunha por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social”.

Estatuto Dos/As Traballadores/As (1980).

Ten como fin: regular a non discriminación en varios eidos: acceso ao emprego por razón de sexo, relacións laborais, sistema de clasificación profesional, ascensos e remuneracións.

Instituto Da Muller.

Creado en 1983. Organismo autónomo, adscrito ao Ministerio de Igualdade, responsable de velar e promover a efectiva igualdade entre as persoas de ambos os dous sexos e fomentar a participación da muller na vida política, cultural, económica e social.

Lei 39/99 De 5 De Novembro Para Promover A Conciliación Da Vida Laboral E Familiar Das Persoas Traballadoras. B.O.E.6/11/99.

LEI ORGÁNICA 1/2004, de 28 de decembro, de Medidas de Protección Integral contra a Violencia de Xénero.

A Lei abrangue tanto os aspectos preventivos, educativos, sociais, asistenciais e de atención posterior ás vítimas como a normativa civil que incide no ámbito familiar ou de convivencia onde principalmente se producen as agresións, así como o principio de subsidiariedade nas Administracións Públicas. Así mesmo, abórdase a resposta punitiva que deben recibir todas as manifestacións de violencia que esta Lei regula.

Lei ORGÁNICA 3/2007, de 22 de marzo, para a Igualdade Efectiva De Mulleres E Homes.

Referida a todas as políticas públicas, estatais, autonómicas e locais. A innovación desta Lei radica na especial atención cara a prevención de condutas discriminatorias e na previsión de políticas activas para facer efectivo o principio de igualdade. Nela proxéctase o principio de igualdade sobre os diversos ámbitos do ordenamento da realidade social, cultural e artística na que poda xerarse ou perpetuarse a desigualdade. A dimensión transversal da igualdade aparece como principio fundamental do presente texto.

Plan Estratéxico De Igualdade De Oportunidades (2008 - 2011).

Fai especial fincapé na sustentabilidade social e a calidade de vida a través do desenvolvemento de catro principios rectores: cidadanía, empoderamento, transversalidade e innovación. Principios que se relacionan entre si e que son os que van ordenar e artellar o contido do plan ao longo de 12 eixes, que son os seguintes: participación política, participación económica, corresponsabilidade, educación, innovación, coñecemento, saúde, imaxe, atención á diversidade, violencia, política exterior e de cooperación para o desenvolvemento e tutela do dereito á igualdade.

NORMATIVA AUTONÓMICA.

Estatuto De Autonomía De Galicia (1981).

ART. 4.1: "...poderes públicos, desenvolverán accións encamiñadas a promover as condicións de igualdade, remover os obstáculos que impidan ou dificulten a súa plenitude".

Lei 7/ 2004 De 16 De Xullo Para A Igualdade De Oportunidades De Homes E Mulleres . D.O.G. 3/ 08/2004

Decreto 182/2004 De 22 De Xullo Que Regula Os Centros De Información Á Muller E Se Establecen Os Requisitos Para O Seu Recoñecemento E Funcionamento. D.O.G 4/08/2004.

Servizo Galego De Igualdade.

Creado pola lei 3/1991, de 14 de xaneiro. Organismo adscrito a Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar. O seu obxectivo é promover a Igualdade de dereitos e a non discriminación entre homes e mulleres, a participación e a integración da muller na vida social, cultural, económica e política de Galicia.

Lei De Servizos Sociais (1993).

SS.SS. Sistema integrado de protección social orientado á prestación programada de atencións e servizos que posibiliten a mellora da calidade de vida e a participación das persoas e grupos, especialmente de aqueles que sofren algún tipo de carencia, marxinação ou desatención, así como a prevención e eliminación das causas que están na orixe daquelas situacións.

Niveis de atención: PRIMARIA E ESPECIALIZADA.

Áreas de actuación (sectores de poboación: MINUSVALÍAS, VELLEZ, MULLER, DROGODEPENDENCIAS,...)

Servizos Sociais De Atención Especializada Para A Muller.

Aqueles que facilitan a atención, acollida, información e asesoramento ás mulleres, co obxecto de previr ou dar resposta a situacións de emerxencia, discriminación, maltrato ou desamparo.

EQUIPAMENTOS: Centros de asesoramento e de protección dos dereitos da muller, centros de acollida, residencias e outros de carácter especializado.

PROGRAMAS: Fomento do emprego, formación profesional e cantos outros sexan necesarios para incentivar a participación da muller na vida política, económica, cultural, educativa e social.

Lei 2/2007, Do 28 De Marzo, Do Traballo En Igualdade Das Mulleres De Galicia.

Mediante esta lei créase a Unidade Administrativa de Igualdade do departamento da Administración autonómica competente en materia de traballo e determinanse algunhas das medidas para a promoción da igualdade nas empresas, así como a regulación dos plans de igualdade que se artellen nelas. En canto a formación profesional e políticas activas de emprego, faise mención da posibilidade de implantar medidas de acción positiva, introducindo contidos obrigatorios sobre igualdade de oportunidades e sobre corresponsabilidade familiar e doméstica.

Lei 11/2007, Do 27 De Xullo, Galega Para A Prevención E O Tratamento Integral Da Violencia De Xénero.

No presente texto lexislativo establécense medidas conducentes a coordinar e planificar os recursos necesarios a través dunha correcta rede que integre medidas de información, de recuperación psicolóxica, de apoio económico, de inserción laboral e de acceso á vivenda para as mulleres vítimas de violencia de xénero.

V Plan Do Goberno Galego Para A Igualdade Entre Mulleres E Homes 2007 – 2010.

Unha das súas principais características é ser un plan consensuado en cuxa elaboración se implicaron todas as consellerías e departamentos da Xunta de Galicia. Ademais, supón un salto cualitativo con respecto ao anterior plan, xa que adopta un enfoque máis estrutural, que implica a toda a sociedade, a mulleres e homes e as institucións que conforman a sociedade galega.

O V Plan establece catro liñas estratéxicas de actuación: participación e empoderamento, acceso á información e aos recursos, formación en igualdade entre mulleres e homes e abordaxe integral da violencia de xénero.

Plan De Fomento Da Corresponsabilidade.

O seu obxectivo é implicar a todos os actores (cidadanía, administración pública, empresas e sindicatos) nas áreas de actuación que neste momento se consideran prioritarias para compartir as responsabilidades, xa que “a clave da igualdade tamén está na corresponsabilidade”.

As áreas de actuación do Plan de Fomento da Corresponsabilidade son cinco: Cambio de papeis e estereotipos sociais, conciliación dos tempos persoais e sociais, extensión dos servizos comunitarios, recursos complementarios de conciliación e a conciliación como depósito de emprego.

NORMATIVA LOCAL.

Lei Reguladora De Bases De Réxime Local (1985).

ART. 25.2: o municipio levará a cabo unha serie de competencias entre as que cómpre destacar a recollida no apartado k): “prestación dos servizos sociais e de promoción e reinserción social”.

Lei 5/1997 Do 22 De Xullo Da Administración Local De Galicia.

ART. 80.2: O municipio exercerá unha serie de competencias entre elas, a destacar a recollida no apartado o): “a execución de programas propios destinados á infancia, xuventude, MULLER e terceira idade.”

ART. 86.1: Para a xestión dos seus intereses e unha vez garantidos os servizos mínimos, o municipio tamén exercerá actividades complementarias das propias de outras administracións e en particular as relativas á: ... c) PROMOCIÓN DA MULLER.

Consortio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar (Resolución do 4 de xullo de 2006- D.O.G 7/07/06).

O Consorcio ten como misión primordial a participación na dirección, avaliación e control da xestión dos servizos sociais de ámbito local (centros de prestación de servizos sociais de atención primaria cando así o solicite o concello interesado).

Divídese en dúas Áreas de Traballo: Igualdade e Benestar. Na Área de Igualdade inclúense as seguintes subáreas: igualdade entre homes e mulleres, protección das mulleres vítimas de malos tratos e atención á familia.

Plans De Igualdade A Nivel Municipal.

I Plan de Igualdade de Oportunidades do Concello de Vilagarcía (2005-07)

O I Plan constaba de 5 áreas: administración local e transversalidade, participación sociopolítica e asociacionismo, formación, emprego e conciliación da vida laboral, familiar e persoal, calidade de vida e educación en valores igualitarios.

ANEXO II

DATOS ESTADÍSTICOS

DATOS DEMOGRÁFICOS

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
IDG	64	62,6	60,1	58,9	57,7	57,5	57,9	56,4	56,5

Táboa 1: Índice de dependencia global. Vilagarcía de Arousa (IGE, 2007)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
IDX	40	38	34,5	33	31	30,9	32	31	30,3

Táboa 2: Índice de dependencia xuvenil. Vilagarcía de Arousa (IGE, 2007)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
IENV	61	66	74	80	85	85,9	84	84	86,1

Táboa 3: Índice de envellecemento. Vilagarcía de Arousa (IGE, 2007)

	Total	Homes	Mulleres
Total	33.370	16.027	17.343
Solteiro/a	14.422	7.418	7.004
Casado/a	15.581	7.785	7.796
Viúvo/a	2.411	424	1.987
Separado/a	713	299	414
Divorciado/a	243	101	142

Táboa 4: Poboación segundo sexo e estado civil. Vilagarcía de Arousa (INE, 2001)

		Homes	Mulleres
1998	243	118	125
1999	283	150	133
2000	268	137	131
2001	271	135	136
2002	292	155	137
2003	309	155	154
2004	336	169	167
2005	346	171	175
2006	345	166	179

Táboa 5: Nacementos. Movemento natural da poboación. Vilagarcía de Arousa (IGE, INE, 2006).

		Homes	Mulleres
1998	294	151	143
1999	322	168	154
2000	288	146	142
2001	291	147	144
2002	294	147	147
2003	304	141	163
2004	294	159	135
2005	297	158	139
2006	311	153	158

Táboa 6: Defuncións. Movemento natural da poboación. Vilagarcía de Arousa (IGE, INE, 2006).

1998	-51
1.999	-39
2000	-20
2001	-20
2002	-2
2003	5
2004	42
2005	49
2006	34

Táboa 7: Saldo vexetativo. Movemento natural da poboación. Vilagarcía de Arousa (IGE, INE, 2006).

1998	169
1999	173
200	159
2001	151
2002	149
2003	156
2004	181
2005	159
2006	152

Táboa 8: Matrimonios. Movemento natural da poboación. Vilagarcía de Arousa (IGE, INE, 2006).

	Taxa bruta de natalidade	Taxa xeral de fecundidade	Idade media á maternidade	Indice sintético de fecundidade
1998	7,9	29,5	29,6	1
1999	7,8	28,9	29,8	1
2000	8,1	30,1	29,5	1
2001	8	29,5	29,6	1
2002	8,3	30,7	30,4	1
2003	8,7	32,4	30,3	1,1
2004	9,2	34,7	30,2	1,1
2005	9,5	35,7	30,4	1,2

Táboa 9: Indicadores de fecundidade. Vilagarcía de Arousa (IGE, 2005)

	Homes	Mulleres
1998	29	26,3
1999	28,9	26,8
2000	28,7	27,3
2001	29,1	27,5
2002	30,3	27,8
2003	30,6	28,3
2004	30,7	28,9
2005	31,2	29

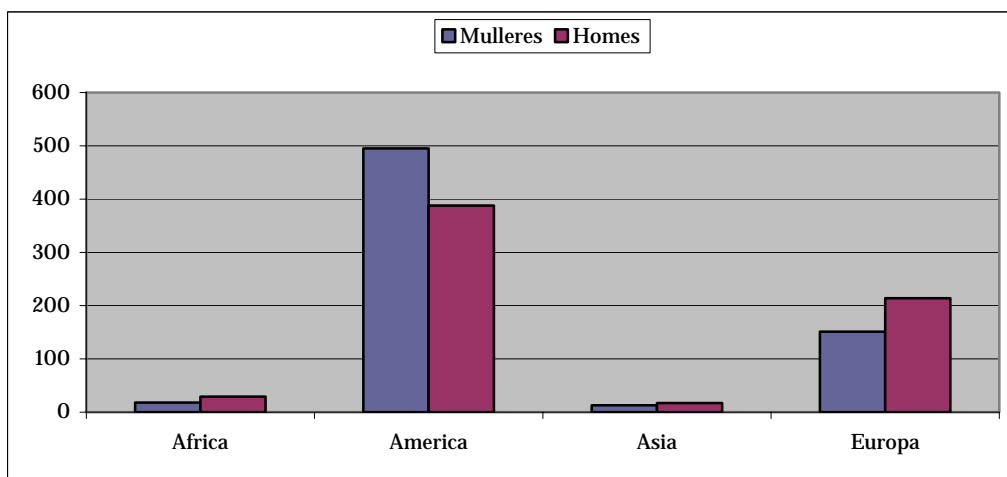
Táboa 3: Idade media ao primeiro matrimonio. Vilagarcía de Arousa (IGE, 2005)

1998	4,6
1999	5
2000	4,9
2001	4,6
2002	4,4
2003	4,4
2004	4,8
2005	4,7

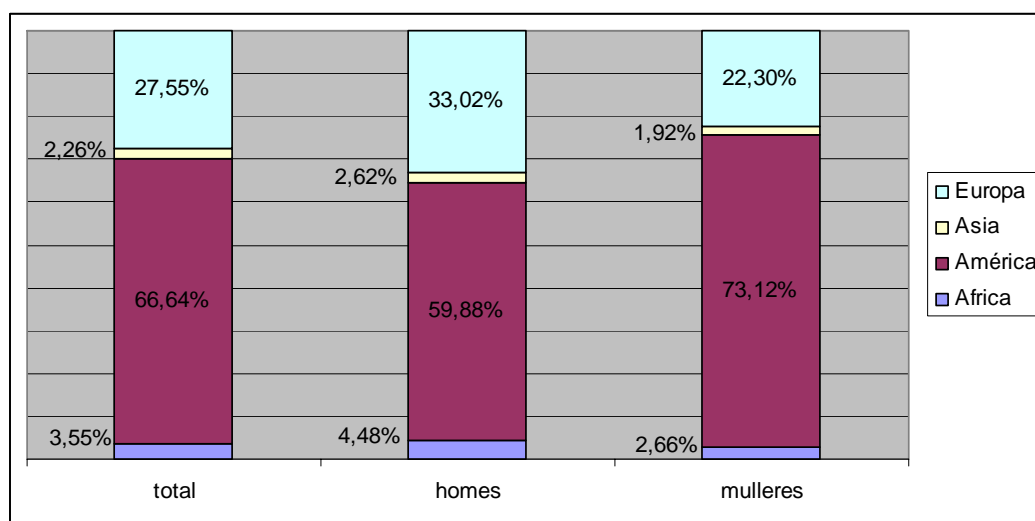
Táboa 4: Taxa bruta de nupcialidade. Vilagarcía de Arousa (IGE, 2005)

		Homes	Mulleres
1998	8,6	9	8,2
1999	9,1	9,8	8,5
2000	9	9,6	8,4
2001	8,6	9	8,2
2002	8,6	9	8,3
2003	8,7	8,7	8,7
2004	8,5	8,9	8,2
2005	8,2	9,1	7,4

Táboa 5: Taxa bruta de mortalidade. Vilagarcía de Arousa (IGE, 2005)

Gráfica 1: Poboación estranxeira segundo sexo e procedencia. Vilagarcía de Arousa. (INE, 2007)

Gráfica 2: Porcentaxe de poboación estranxeira segundo sexo e procedencia con respecto ao total de poboación estranxeira. Vilagarcía de Arousa. Elaboración propia a partir do Padrón Municipal de Habitantes (INE, 2007)

		Total	Homes	Mulleres
2000	Total Poboación	33.832	16.310	17.522
	Total Poboación Estranxeira	314	146	168
	Total Poboación África	2	0	2
	Total Poboación América	167	61	106
	Total Poboación Asia	4	2	2
	Total Poboación Europa	141	83	58
2007	Total Poboación	36.743	17.762	18.981
	Total Poboación Estranxeira	1.325	648	677
	Total Poboación África	47	29	18
	Total Poboación América	883	388	495
	Total Poboación Asia	30	17	13
	Total Poboación Europa	365	214	151

Táboa 6: Evolución da poboación estranxeira segundo sexo e procedencia. Vilagarcía de Arousa. Padrón Municipal de habitantes (IGE, 2007)

	Saldo interno	Intraprovincial	Co resto de Galicia	Saldo externo	Co resto de España	Co estranxeiro
2000	18	34	-16	87	-130	217
2006	194	119	75	313	-3	316

Táboa 7: Evolución dos saldos migratorios. Vilagarcía de Arousa (INE, 2007)

MERCADO LABORAL

	Total	Homes	Mulleres
Total	28.096	13.378	14.718
Poboación activa	15.005	8.737	6.268
Ocupados	12.614	7.682	4.932
Parados	2.391	1.055	1.336
Buscan primeiro emprego	580	234	346
Traballaron antes	1.811	821	990
Poboación inactiva	13.091	4.641	8.450
Xubilados	3.529	2.363	1.166
Pensionistas	2.012	438	1.574
Estudantes	2.918	1.359	1.559
Tarefas do fogar	3.830	58	3.772
Outra situación	802	423	379

Táboa 8: Poboación segundo sexo en relación coa actividade económica. Vilagarcía de Arousa. (IGE, 2001)

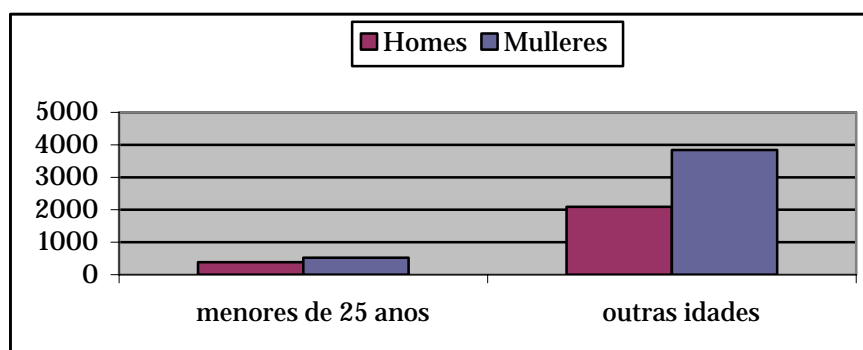

Gráfica 3: Taxas de actividade, ocupación e paro segundo sexo. Vilagarcía de Arousa (IGE, 2001)

	Ambos sexos			Homes			Mulleres		
	Total	menos 25	máis 25	Total	menos 25	máis 25	Total	menos 25	máis 25
2005	6.787	980	5.808	2.490	411	2.078	4.297	568	3.729
2006	6.836	907	5.929	2.474	384	2.090	4.362	522	3.840

Táboa 9: Evolución paro rexistrado por sexo e grupos de idade na Comarca de O Salnés (Consellaría de Traballo, 2006)

Gráfica 4: Paro rexistrado por sexo e idade na Comarca do Salnés (Consellaría de Traballo, 2006)

	Total	Homes	Mulleres
Total	12.614	7.682	4.932
Dirección das empresas e das administracións públicas	1.317	818	499
Técnicos/as e profesionais científicos e intelectuais	1.342	613	729
Técnicos/as e profesionais de apoio	1.372	842	530
Empregados de tipo administrativo	1.009	490	519
Traballadores de servizos de restauración, persoais, protección e vendedores/as	1.825	696	1.129
Traballadores cualificados na agricultura e na pesca	396	203	193
Artesás/ns traballadores/as cualificados/as das industrias manufactureiras, da construción e da minería	2.463	2.229	234
Operadores/as de instalacións e maquinaria, e montadores/as	1.388	962	426
Traballadores non cualificados	1.417	765	652
Forzas armadas	85	64	21

Táboa 10: Poboación ocupada segundo sexo e ocupación. Vilagarcía de Arousa (INE, 2001)

	Total	Analfabetos	Estudos primarios	Estudos secundarios	Estudos superiores
Total de contratos iniciais	17.283	118	839	11.911	4.415
Indefinido ordinario e fomento do emprego	567	2	26	430	109
De obra ou servizo	4.141	40	413	3.004	684
Eventual por circunstancias da produción	9.278	62	337	6.654	2.225
Interinidade	2.766	8	42	1.393	1.323
En prácticas	85	0	1	36	48
Para a formación	194	2	7	183	2
Outros	252	4	13	211	24

Táboa 18: N° de contratos segundo modalidade e nivel de estudos no 2007. Vilagarcía de Arousa (Consellaría de Traballo, 2007)

	2006		2007	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
Total de contratos iniciais	21.863	22.680	21.286	24.049
Indefinido ordinario e fomento do emprego	624	706	861	801
De obra ou servizo	7.969	6.713	7.374	6.872
Eventual por circunstancias da produción	11.677	12.408	11.030	12.941
Interinidade	605	2.438	869	2.981
En prácticas	98	127	101	118
Para a formación	435	216	480	263
Outros	455	72	571	73

Táboa 19: Evolución ontratos iniciais segundo sexo e modalidade de contrato e modalidade de contrato na Comarca de O Salnés (Consellaría de Traballo)

	Contratos iniciais. De duración indefinida			Contratos iniciais. Temporais ou de duración determinada			Conversiones a indefinidos		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
2006	1.358	639	719	43.185	21.224	21.961	1.918	1.156	762
2007	1.692	885	807	43.643	20.401	23.242	1.781	1.071	710

Táboa 20: Evolución contratos rexistrados segundo sexo e tipo de contrato na Comarca de O Salnés (Consellaría de Traballo)

ÁMBITO EDUCATIVO

	Total	Homes	Mulleres
Total	28.096	13.378	14.718
Non sabe ler ou escribir	439	100	339
Menos de 5 anos de escolarización	2.581	1.021	1.560
Sen completar Bacharelato elemental, ESO ou EXB	5.940	2.693	3.247
Bacharelato elemental, ESO ou EXB completo	10.214	5.137	5.077
Bacharelato superior BUP/LOXSE, COU/PREU	3.354	1.694	1.660
FPI, FP grao medio, Oficialía industrial	830	453	377
FPII, FP grao superior, Mestría industrial	1.447	814	633
Diplomatura, Arquitectura, Enxeñería Técnica	1.713	659	1.054
Licenciatura, Arquitectura, Enxeñería Superior	1.505	765	740
Doutoramento	73	42	31

Táboa 21: Poboación maior de 16 anos segundo sexo e nivel de estudos. Vilagarcía de Arousa (INE, 2001)

	Total	Homes	Mulleres
Total	3.063	1.399	1.664
ESO, Educación secundaria para adultos	232	131	101
Bacharelato, BUP, COU	705	293	412
Formación Profesional de grao medio ou equivalente	229	140	89
Formación Profesional de grao superior ou equivalente	282	146	136
Diplomatura universitaria, Arquitectura, Enxeñería técnica ou equivalente	362	178	184
Licenciatura universitaria, Arquitectura, Enxeñería ou equivalente	728	327	401
Estudios de posgrao, máster, MIR ou análogo, doutoramento	52	22	30
Outros cursos	567	199	368

Táboa 11: Poboación de Vilagarcía matriculada por sexo e tipo de estudo (INE, 2001)

	2006/2007
Total	23
Educación infantil	7
Educación infantil e primaria	8
Educación primaria e ESO	2
ESO e / ou postobrigatorias	4
Educación primaria, ESO e postobrigatorias	0
Adultos	0
Educación especial	2

Táboa 12: Centros educativos en Vilagarcía de Arousa por ensinanza impartida (Consellaría de Educación, 2007)

	Posto	Home	Muller
Escolas Unitarias		0	6
O Pedroso	Docencia	0	1
O Vilar		0	1
Aralde		0	1
Solobeira		0	1
Guillán		0	1
T. Sardiñeira		0	1
Escola Infantil Vagalume		Dirección	0
	Xefatura Estudos	0	1
	Secretaría	0	1
	Docencia	1 (Externo)	13
Escola Infantil de Vilagarcía de Arousa	Codirección	0	5
	Docencia	0	13
CEIP A Escardia	Dirección	1	0
	Xefatura Estudos	0	1
	Secretaría	0	1
	Docencia	1	16
CEIP Rubiáns	Dirección	1	0
	Xefatura Estudos	0	1
	Secretaría	1	0
	Docencia	3	9
CEIP Vilaxoán	Dirección	0	1
	Xefatura Estudos	0	1
	Secretaría	0	1
	Docencia	0	16
CEIP Carril	Dirección	1	0
	Xefatura Estudos	0	1
	Secretaría	1	0
	Docencia	7	17
CEIP Piñeiriño	Dirección	1	0
	Xefatura Estudos	1	0
	Secretaría	0	1
	Docencia	7	21
CEIP A Lomba	Dirección	0	1
	Xefatura Estudos	1	1
	Secretaría	1	0
	Docencia	8	34
Colexio Sagrada Familia	Dirección	0	1
	Xefatura Estudos	0	2
	Secretaría	1	0
	Docencia	2	18

Táboa 13: Composición do profesorado de Educación Infantil e Primario segundo sexo e posto que desempeña no Curso 2007/08. Vilagarcía de Arousa (datos facilitados polos centros educativos)

	Posto		Home	Muller
	CASTRO ALOBRE	Dirección		1
Vicedirección			0	1
Xefatura			1	1
Secretaría			0	1
Docencia		ESO/Bacharelato	32	47
		Ciclo formativo	0	2
IES MIGUEL ÁNEXO GONZÁLEZ	Dirección		1	0
	Vicedirección		1	0
	Xefatura		1	0
	Secretaría		1	0
	Docencia	ESO/Bacharelato	26	34
		Ciclo formativo	2	2
IES FERMIN BOUZA BREY	Dirección		1	0
	Vicedirección		1	0
	Xefatura		1	0
	Secretaría		1	0
	Docencia	ESO/Bacharelato	18	16
		Ciclo formativo	23	4
IES ARMANDO COTARELO VALLEDOR	Dirección		1	0
	Vicedirección		1	0
	Xefatura		1	1
	Secretaría		1	0
	Docencia	ESO/Bacharelato	30	35
		Ciclo formativo	17	14

Táboa 14: Composición do profesorado dos IES segundo sexo e posto que desempeña no Curso 2007/08.
Vilagarcía de Arousa (datos facilitados polos centros educativos)

	2005/2006	2006/2007
Ensinanzas ordinarias		
Educación infantil (alumnado + 3 anos)	1.010	991
Educación primaria	2.015	1.999
Educación secundaria obrigatoria (ESO)	1.636	1.567
Bacharelato ordinario	630	584
Ciclos formativos ordinarios (grao medio e superior)	569	521
Programas de garantía social	13	22
Ensinanzas de adultos		
Ensinanzas de niveis I, II e III para adultos	146	155
Bacharelato para adultos	90	87
Ciclos formativos para adultos (grao medio e superior)	29	35
Ensinanzas de educación especial	43	49

Táboa 15: Alumnado matriculado nas ensinanzas de réxime xeral segundo ensinanza en Vilagarcía de Arousa
(IGE, 2007)

	Nenos	Nenas
Escolas Unitarias	39	34
O Pedroso	5	4
O Vilar	6	10
Aralde	8	4
Solobeira	5	3
Guillán	10	8
T. Sardiñeira	5	5
Escola Infantil Vagalume	89	96
Gardería Municipal	102	90
CEIP A Escardia	111	120
CEIP Rubiáns	51	58
CEIP Vilaxoán	84	72
CEIP Carril	121	144
CEIP Piñeirño	175	166
CEIP A Lomba	272	310
Colexio Sagrada Familia	251	197

Táboa 16: Alumnas e alumnos matriculados en Educación Infantil e Primaria no curso 2007/08 . Vilagarcía de Arousa (datos facilitados polos centros educativos)

		Home	Muller
CASTRO ALOBRE	Eso	234	225
	Bacharelato	82	88
	Ciclo Formativo	21	3
IES MIGUEL ANXO GONZÁLEZ	Eso	128	129
	Bacharelato	89	114
	Ciclo Formativo	9	12
	Pgs	6	4
IES FERMÍN BOUZA BREY	Eso	109	96
	Bacharelato	51	44
	Ciclo Formativo	191	2
IES ARMANDO COTARELO VALLEDOR	Eso	236	208
	Bacharelato	79	92
	Ciclo Formativo	68	182

Táboa28: Alumnas e alumnos matriculados nos IES no curso 2007/08 . Vilagarcía de Arousa (datos facilitados polos centros educativos)

AVALIACIÓN DO I PIOM

INDICADORES DE REALIZACIÓN:

AREA1:ADMINISTRACIÓN LOCAL E TRANSVERSALIDADE

Obxectivo Xeral: Impulsar a transversalidade da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes en todas as políticas municipais.

Obxectivo específico nº1: Mellorar o funcionamento da propia Concellería da Muller.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
-Reaxuste e adaptación dos programas da Concellería cara á optimización dos obxectivos do Plan	-Elaboración da Programación anual da Concellería a partires das áreas e obxectivos do Plan. -Elaboración de ficha de recollida de datos e seguimento das actuacións do Plan	-Mellora nos protocolos de recollida de datos das accións e atencións na Concellería da Muller-CIM -Maior difusión dos recursos da Concellería especificamente dos dedicados a mulleres en situación de violencia
-Establecer mecanismos de coordinación interna adaptándoos á implantación, seguimento e avaliación do Plan	-Elaboración dunha ficha social de recollida de datos común para todo o equipo - Creación dun rexistro central de expedientes da Concellería	- Maior grao de satisfacción do equipo da Concellería - Mellora na calidade da asistencia
-Contratación persoal para a implantación do Plan	-Contratación dunha mediadora familiar -Contratación dunha axente de igualdade -Contratación dunha pedagoga para a Concellería da Muller - Ampliación das horas de contrato ao persoal da Concellería –CIM	-Incremento do persoal da Concellería da Muller e das súas horas de traballo -Creación de novos servizos –mediación familiar – - Mellora na calidade da asistencia -Ampliación do orzamento anual da concellería da Muller en 48.184,54 para gastos de persoal

Obxectivo específico nº 2: Sensibilizar e formar ós/ás responsables políticos/as municipais en perspectiva de xénero e coordinar a aplicación do plan en tódalas políticas do Concello.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>-Sensibilización de políticos e axentes sociais do municipio en materia de igualdade</p> <p>-Sensibilización e formación en igualdade de oportunidades á Corporación Municipal, especialmente os/as responsables políticos das distintas áreas</p>	<p>-Realización dun obradoiro formativo en políticas de igualdade para homes con responsabilidades políticas e/ou sindicais (4 horas/ 8 homes)</p> <p>-Realización dun obradoiro formativo en políticas de igualdade de oportunidades para a corporación municipal.(4Horas / 8 persoas)</p> <p>-Realización de reunións da Concelleira da Muller con distintos Concelleiros/as para informarles sobre o Plan</p>	<p>- Maior sensibilización e formación das estruturas políticas e sindicais nos aspectos relacionados coa igualdade</p>

Obxectivo específico nº 3: Sensibilizar e formar en igualdade ó persoal técnico do Concello de Vilagarcía

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>-Elaboración dunha guía para a utilización de linguaxe non sexista e distribución da mesma a tódolos departamentos</p> <p>-Establecemento de mecanismos de control que garantan a aplicación das medidas incluídas na guía anterior</p> <p>-Revisión do Convenio Colectivo e Acordo Marco Municipal dende unha perspectiva de xénero</p> <p>-Negociar cos responsables da Revista municipal "Ágora": para que se dedique un espazo en cada exemplar, relativo á igualdade de oportunidades entre mulleres e homes e ó recoñecemento do papel das mulleres.</p>	<p>- distribución da guía para unha linguaxe non sexista a todos os departamentos da administración do Concello</p> <p>-Realización de tres obradoiros con 30 traballadores/as do Concello sobre - recomendacións para a eliminación da linguaxe sexista na administración. (9 homes e 21 mulleres)</p> <p>-Reserva de espazos fixos na revista AGORA dedicados a programas da Concellería da Muller ou a temas relacionados coa igualdade.</p>	<p>-Modificación dos modelos de solicitudes, instancias,..... da secretaría xeral e urbanismo a fin de adáptalos ó uso non sexista da linguaxe</p> <p>-Recollida no articulado do III Convenio Colectivo de Persoal laboral, de medidas específicas sobre conciliación da vida laboral e familiar.</p> <p>- Aumento da información á sociedade sobre aspectos relacionados coa igualdade, a violencia contra as mulleres....</p>

AREA 2: PARTICIPACIÓN SOCIOPOLÍTICA E ASOCIACIONISMO

Obxectivo xeral: Impulsar a presenza das mulleres en movementos asociativos, políticos e sindicais, e o acceso a niveis de poder e responsabilidade.

Obxectivo específico nº1: Favorecer a participación das mulleres no movemento asociativo, e fomentar a participación das asociacións de mulleres nos espazos públicos e de toma de decisións.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>-Realizar obradoiros e cursos que respondan ós intereses e preferencias das asociacións, e que se adapten ós obxectivos deste Plan</p> <p>- Constitución dunha Federación de asociacións de mulleres integrada por 15 asociacións de mulleres de Vilagarcía</p> <p>-Incremento de accións dedicadas á formación e mais ao emprego por parte das asociacións de mulleres a través da Federación creada</p> <p>- Realización de xuntanzas periódicas do Consello Local da Muller e mais dos grupos de traballo</p> <p>-Incrementar o orzamento destinado a subvencionar ás asociacións de mulleres para a posta en marcha de actuacións que contribúan a consecución dos obxectivos do Plan</p> <p>-Facilitar o uso das Instalacións Municipais ás Asociacións na realización das súas actividades</p>	<p>- Realización de 3 obradoiros de lectura e de memoria nas asociacións, coa asistencia de 70 mulleres</p> <p>- Realización de tres obradoiros de teatro</p> <p>- Financiación, infraestrutura e apoio para a realización de 5 cursos de formación ocupacional na área dos servizos á comunidade e máis na xestión de cooperativas dirixido á Federación de mulleres</p> <p>- Xestión técnica para a consecución de recursos formativos externos –Curso de teleformación do proxecto Nexus-rede</p> <p>- Importante asistencia das representantes ás convocatorias de plenarios</p> <p>-Incremento da subvención ás asociacións de mulleres en 3000€</p> <p>-Utilización das instalacións da Concellería da Muller para distintas actividades coas asociacións de mulleres</p> <p>- Concesión de axudas para aluguer por valor de 984,00€ /ano.</p>	<p>- Maior satisfacción e dinamismo na participación das asociacións nas actividades desenvolvidas por elas mesmas e pola propia Concellería.</p> <p>- Constitución dunha cooperativa de consumo para servizos á comunidade pola Federación de asociacións de mulleres</p> <p>- Maior dinamismo e autonomía por parte das asociacións de mulleres na xestión dos seus obxectivos</p> <p>-Mellora e incremento da participación das asociacións de mulleres na vida pública, a través da participación na creación da Federación de Asociacións.</p> <p>- Consolidación do Consello Local da Muller como referente, no posicionamento público, sobre malos tratos e discriminación por razón de xénero</p> <p>-Aumento no orzamento da Concellería da contía destinada a subvencionar proxectos das asociacións de mulleres</p> <p>- Maior nivel de satisfacción das asociacións e mellora dos seus recursos</p>

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>-Impulsar o Programa de Dinamización das asociacións de mulleres</p> <p>-Reforzar o apoio técnico e asesoramento ás asociacións de mulleres existentes, así como a novos grupos de mulleres que queiran constituírse en asociación.</p> <p>- Mostra das asociacións de mulleres de Vilagarcía e difusión das súas actividades e obxectivos</p>		<p>- Incremento da presenza pública das asociacións de mulleres e da súa divulgación</p> <p>-Maior coñecemento social destas asociacións e das súas actividades e obxectivos</p>

AREA 3: FORMACIÓN, EMPREGO E CONCILIACIÓN DA VIDA LABORAL, FAMILIAR E PERSOAL

Obxectivo xeral: Favorecer a integración das mulleres no mercado laboral, a través de formación e asesoramento, así como a posta en marcha de medidas para a conciliación da vida familiar e laboral.

Obxectivo específico nº1: Apoiar a realización de actividades formativas que faciliten a incorporación das mulleres ao mercado laboral.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>-Solicitud ó SGI de 12 cursos de formación ocupacional para mulleres nas áreas de servizos á comunidade, turismo e novas tecnoloxías</p> <p>-Realización de 8 cursos de formación ocupacional para mulleres, na área dos servizos á comunidade. (Habilidades comerciais de 60 horas, Auxiliar de axuda a domicilio de 90 horas, Atención a enfermos de Alzheimer de 70 horas, Cooperativismo e servizos á comunidade de 30 horas, Coidadora en</p>	<p>- 635 horas de formación ocupacional cun total de 130 alumnas, das que 505 foron financiadas exclusivamente con orzamento da Concellería e 130 pola Consellería de Traballo no curso de Coidadora de Comedores Escolares.</p>	<p>- Maior presenza das accións cara ao emprego na programación da Concellería da Muller</p> <p>- Maior implantación da oferta de formación da Concellería da Muller entre as mulleres vilagarcíás</p> <p>-Maior investimento propio na realización de accións de formación ocupacional; incremento de 12.000€ dende o ano 2004.</p>

Indc. de realización	indc. de resultados	indc. De impacto
<p>atención á infancia 200 horas, Coidadora de comedores escolares 130 horas. Formación complementaria en actividades extraescolares 20 horas, O medio ambiente como xacemento de emprego 20 horas</p> <p>-Realización de 11 cursos dedicados ás novas tecnoloxías (informática e Internet) de nivel básico, para mulleres</p> <p>- Financiamento de dous cursos realizados e xestionados pola Federación de Mulleres Mestura : xestión de cooperativas e auxiliar de axuda a domicilio, para mulleres cun proxecto de creación de unha cooperativa de servizos á comunidade</p> <p>- Apoio institucional e de xestión á Federación de Mulleres Mestura para a creación dunha cooperativa</p> <p>- Realización dunha xornada de promoción do cooperativismo feminino</p> <p>- Incorporación de 5 mulleres vítimas de violencia de xénero no programa de inserción da Consellería de Traballo</p>	<p>- 660 horas de formación en novas tecnoloxías para un total de 135 alumnas</p> <p>-Formación para o autoemprego de 15 mulleres, nun proxecto de inserción a través do cooperativismo.</p> <p>-Creación dunha cooperativa de consumo en servizos á comunidade formada pola Federación de asociacións de mulleres Mestura</p> <p>- Inclusión de 3 mulleres vítimas de violencia de xénero nas solicitudes de emprego do Programa de Cooperación Xunta- Corporacións Locais.</p>	<p>-Maior capacitación das participantes para atopar emprego.</p> <p>- Incremento da capacidade autoorganizativa do asociacionismo feminino en Vilagarcía, cara á consecución dos seus intereses, como a busca de opcións de emprego para as mulleres.</p> <p>- Fomento do cooperativismo como formula de autoemprego feminino</p> <p>-Maior compromiso da administración local na procura de oportunidades para mulleres en situacións de violencia.</p>

Obxectivo específico nº 2 : Mellorar a información e asesoramento en todos aqueles aspectos que optimicen a incorporación da muller ó mercado de traballo.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>-Apoio institucional dende a Concellería á creación dunha cooperativa de servizos á comunidade polas asociacións de mulleres, como fórmula de xeración de emprego</p> <p>-Organización dunha conferencia sobre Negociación colectiva e Muller</p> <p>- Organización dunha Mesa de experiencias sobre as reivindicacións das mulleres da empresa Marsac fronte ao peche da súa empresa</p>	<p>- Creación dunha cooperativa de consumo na área dos servizos á comunidade</p> <p>- Recoñecemento social e solidariedade coas mulleres de Marsac na súa loita polo seu emprego e na súa capacidade organizativa e de mobilización.</p>	<p>- Maior coñecemento da situación das mulleres en Galicia sobre as súas situacións laborais recollidas nos Convenio</p>

Obxectivo específico nº 3: Fomentar a conciliación nos ámbitos laboral, familiar e persoal.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>- Realización de dous cursos de Intercambio de tarefas, cara a mellorar a visibilización das tarefas asignadas a cada un dos roles de xeito tradicional</p> <p>- Adecuación dos horarios dos cursos de formación da Concellería para a súa compatibilidade coas responsabilidades laborais e familiares das mulleres</p> <p>-Información a todo o persoal municipal das axudas para o fomento da conciliación</p> <p>- Petición de ampliación do número de prazas na Escola Infantil Municipal</p> <p>- Implantación do programa MADRUGA en 5 colexios públicos, a fin de fomentar a conciliación</p>	<p>- Participación de 16 homes e 10 mulleres en actividades de intercambio de tarefas (20 horas cada curso)</p> <p>-maior participación das mulleres a cursos organizados a partires das 20,00h, para facilitar a conciliación</p> <p>- Incrementáronse as solicitudes de información sobre axudas para a conciliación</p> <p>- Incremento en 60 prazas da Escola Infantil Municipal</p> <p>- 112 nenos/as beneficiarios do Programa MADRUGA</p>	<p>- Cambios no desempeño de roles tradicionais nos grupos de persoas participantes</p> <p>- Programación de actividades formativas da Concellería en horarios que fagan posible a participación das mulleres e a conciliación da vida laboral, persoal e familiar</p> <p>- Incremento da información sobre fomento da conciliación ó persoal do Concello</p> <p>- Incremento das posibilidades das mulleres para a incorporación ao mundo laboral e as accións formativas</p> <p>- Maior sensibilización da corporación municipal nos temas de conciliación, Implantación de Plan Madruga</p>

AREA 4: CALIDADE DE VIDA

Obxectivo Xeral: Mellorar a calidade de vida das mulleres.

Obxectivo específico nº1: Optimizar a saúde integral das mulleres, entendida como o benestar biolóxico, psicolóxico e social.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<ul style="list-style-type: none"> - Realización dunha conferencia sobre os efectos do traballo doméstico na saúde - Realización dunha conferencia sobre actividade física e saúde <p>-Realización de catro obradoiros dirixidos á adquisición de hábitos saudables: Musicoterapia e relaxación, Autoestima, para Deixar de fumar e de Autocoidados para cuidadoras/es primarias/os</p> <ul style="list-style-type: none"> - Colaboración co SGI no Bus Violeta, na realización dun obradoiro de Autoestima e desenvolvemento persoal	<ul style="list-style-type: none"> - Alta participación e asistencia de público feminina nestas conferencias <p>- Participación de 50 mulleres en 40 horas de formación para a adquisición de hábitos saudables</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participación e asistencia de 16 mulleres ó obradoiro de Autoestima e desenvolvemento persoal	<ul style="list-style-type: none"> - Maior sensibilización das mulleres e dos profesionais da saúde, sobre as consecuencias do traballo doméstico - Maior coñecemento sobre a influencia do deporte na saúde das mulleres - O aumento da educación para a prevención da saúde <p>- A promoción da autoestima e do coidado persoal como mecanismos para mellorar á saúde integral</p>

Obxectivo específico nº2: Actuar contra a violencia (doméstica, sexual e no traballo) como manifestación concreta da discriminación e desigualdade producida polo exercicio das relacións de poder dos homes sobre as mulleres.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>- Incorporación da Concellería da Muller á rede de CIM – CENTROS DE INFORMACIÓN Á MULLER</p> <p>- Incorporación do Servizo de Mediación Familiar aos servizos da Concellería da Muller-Cim -Incorporación á Concellería da Muller –Cim dunha Traballadora social - Incorporación á Concellería da Muller-Cim dunha pedagoga - Incremento dos tempos de prestación de servizos de mediación e traballo social e atención psicolóxica, perante o incremento da xornada de traballo - Implantación dun Programa de teleasistencia móbil para mulleres vítimas de violencia en colaboración coa FEMP e coa Cruz vermella -Implantación dun Programa de Emerxencia, con 6 móbiles pregrabados, para mulleres con problemas de violencia</p> <p>- Realización dun protocolo coa policía local, para a actuación e derivación en situacións de emerxencia - Xuntanzas co persoal dos Xulgados, Policía Nacional e Garda Civil para mellorar a coordinación e mais a derivación. - Intercambio de información e de recursos co persoal sanitario do Municipio</p> <p>- Realización de dous obradoiros orientados ás forzas e corpos de seguridade</p>	<p>- Mellora na recepción da información do SGI e da Vicepresidencia - Acceso á formación programada por estes organismos - Mellora na sistematización e recollida de datos das atencións especializadas ás mulleres - Sinatura dun Convenio de Colaboración co SGI para o mantemento do CIM, cunha aportación de 30.000 € por parte deste organismo</p> <p>- Ampliación dos sevizos da Concellería da Muller –Cim e ampliación do tempo de prestación dos servizos: mediación, xestión de prestacións , derivacións (salario da liberdade, programa de inserción para vítimas, derivacións a casas de acollida, utilización de aloxamento temporal, solicitude de ordenes de protección.....)</p> <p>-Incorporación de 10 mulleres ó programa TAM. -Incorporación de 28 mulleres ó programa de emerxencia da Concellería.</p> <p>- Maior coordinación coa policía local en todas as actuacións con mulleres vítimas de violencia, tamén con outros servizos municipais – Servizos sociais , Cáritas, Cruz Vermella, centro de saúde, servizos de urxencia - Mellora da coordinación cos xulgados, de xeito específico co nº 3 dedicado a violencia de xénero. - Formación de 20 horas de 19 persoas, 16 homes e dúas mulleres, pertencentes a todos os corpos de seguridade que actúan en Vilagarcía.</p>	<p>- Incremento do orzamento e dos recursos destinados á atención das mulleres con problemática socio- familiar e violencia de xénero</p> <p>- Coñecemento e difusión de formas pacíficas de resolver conflitos -Adquisición de habilidades polas persoas participantes en procesos de mediación para resolver conflitos futuros - Optimización dos recursos - Consolidación da Concellería da Muller-CIM como un referente municipal na atención ás mulleres vítimas de violencia de xénero -Implantación dunha atención proactiva en casos de violencia como consecuencia da mellor coordinación cos corpos de seguridade</p> <p>- Fomento da coordinación entre os distintos corpos e destes coa Concellería</p> <p>- Incremento da formación e sensibilización dos/as axentes asistentes no eido da violencia de xénero.</p>

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>- Realización dun obradoiro de formación sobre protocolos de actuación en situacións de violencia na atención primaria e urxencias</p> <p>-Edición e distribución de 3000 folletos coa carta de servizos da Concellería da Muller-CIM</p>	<p>- Aumento do número de intervencións conxuntas</p> <p>-Participación de 10 profesionais da saúde ó obradoiro de 4 horas de duración</p> <p>- Achegamento de información dos recursos especializados en Violencia de Xénero da Concellería aos profesionais implicados e a sociedade en xeral.</p>	<p>-Mellora na atención ás mulleres e maior implicación dos distintos organismos</p> <p>- Incremento da información de recursos e a colaboración entre o persoal sanitario e a concellería.</p> <p>- Maior calidade na atención ás mulleres</p> <p>- Maior coñecemento dos recursos e servizos da Concellería da Muller-CIM entre os profesionais e a poboación en xeral</p>

Obxectivo específico nº4: Informar e concienciar na contribución que as actividades deportivas e lúdicas teñen para a mellora do benestar.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>- Realización dunha conferencia sobre actividade física e saúde con motivo da Festa do deporte</p> <p>- Realización dunha conferencia con mulleres deportistas de elite galegas na Festa do deporte</p> <p>- Realización de 3 ciclos de cine-forum en tres asoc. de mulleres</p> <p>-Realización de dous obradoiros de ioga</p> <p>- Colaboración coa Fundación Municipal de Deportes na promoción das actividades físicas dirixidas a mulleres (ioga, tai-chi... e nas xornadas de clausura</p> <p>- Colaboración na realización das dúas edicións da Maratón pola Igualdade</p>	<p>- Participación dun importante número de mulleres en ambas conferencias</p> <p>-Participación activa das mulleres das asociacións</p> <p>-Participación de 32 mulleres en en 60 horas de ioga.</p> <p>- Apoio económico da Concellería da Muller- CIM ás xornadas de clausura das actividades deportivas</p> <p>- Colaboración económica na realización das dúas edicións da Maratón pola Igualdade.</p> <p>-Equiparación dos premios sen que exista distinción por sexo</p>	<p>- Sensibilización das mulleres sobre os efectos do deporte na saúde</p> <p>- Visibilización de mulleres representativas en deportes de élite</p> <p>- Fomento da sensibilización en temas de xénero, aprendizaxe doutros xeitos de usar o tempo libre</p> <p>-Incorporación da transversalidade na programación e accións de distintos departamentos municipais, neste caso na Fundación de deportes.</p>

Obxectivo específico nº5: Impulsar a entrada e participación das mulleres nos distintos campos da expresión artística.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<ul style="list-style-type: none"> - Realización de catro cursos de escritura creativa - Programación anual do Ciclo de cine –8 de marzo- relacionado coa temática de xénero ou coa creación feita por mulleres - Representación da obra de teatro “Rotas” sobre violencia de xénero - Concerto de Julia León no marco da celebración do 8 de marzo - Exposición dos traballos artesanais feitos polas asociacións de mulleres .”Feito a man” - Representacións teatrais e corais das asociacións de mulleres 	<ul style="list-style-type: none"> - Asistencia de 42 mulleres nos cursos de escritura creativa (60h) - Consolidación do ciclo de cine como un referente - Numerosa asistencia de público e moi boa acollida - Participación de todas as asociacións de mulleres de Vilagarcía de Arousa - Alta implicación das asociacións no desenvolvemento desta actividade 	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción doutras actividades na oferta de lecer e tempo libre da Concellería - CIM - Sensibilización da sociedade en xeral coas temáticas de xénero, perante o ciclo de cine, e obras de teatro - Incrementouse o coñecemento de expresións artísticas - Potenciouse a creatividade das participantes e mellorou a súa autoestima

Obxectivo específico nº6: Conciliar dende un enfoque de xénero, un contorno urbanístico e medioambiental que complemente espazo público e privado, en aras da mellora na calidade de vida da cidadanía.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<ul style="list-style-type: none"> - Proposta do Consello Local para o nomeamento de rúas en recoñecemento a mulleres de Vilagarcía de Arousa 	<ul style="list-style-type: none"> - Tramitouse ante a Xunta de Goberno Local a proposta para a súa consideración 	<ul style="list-style-type: none"> - Recoñecemento institucional á importancia de visibilizar ás mulleres. - Compromiso de nomeamento da próxima nova rúa que se aperture

AREA 5: EDUCACIÓN EN VALORES IGUALITARIOS

Obxectivo Xeral: Sensibilizar á cidadanía e á comunidade educativa en particular, na asunción de valores igualitarios e na eliminación de actitudes e comportamentos discriminatorios, transmitidos en procesos de socialización.

Obxectivo específico nº 1: Trasladar ás aulas os valores igualitarios traballando conxuntamente con todos os membros da comunidade educativa.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<ul style="list-style-type: none"> - Realización de 43 obradoiros de igualdade nos institutos de Vilagarcía - Iniciamos a formación en igualdade co alumnado do 3º ciclo da primaria, desenvolvéndose 14 obradoiros nos colexios de Carril, Vilaxoán, Piñeiriño e Rubiáns - Realización de xuntanzas cos /as titores/as do alumnado co que se interveu - Realización dunha Conferencia sobre –A Educación como estratexia para a prevención da violencia- no marco do 25 de novembro, dedicada de xeito especial a profesorado e educadores/as - Convocatoria do I Premio para a Igualdade na Escola, dirixido a todos os Colexios de Vilagarcía, para premiar o traballo e a implicación na igualdade de xénero na escola 	<ul style="list-style-type: none"> - Formación en igualdade de xénero a 764 alumnos/as entre 3º e 4º da ESO (172h) - Formación en igualdade de xénero con 311 rapazas/es de 5º e 6º da primaria (56 h) - Mellora da coordinación para a aplicación da igualdade de xeito transversal - Presentación de dous proxectos, cun amplo grao de implicación e traballo 	<ul style="list-style-type: none"> - Mantemento e consolidación da formación en igualdade dende a Concellería da Muller-Cim cara ao alumnado da ESO e de primaria - Maior sensibilización do alumnado en materia de igualdade - Aprendizaxe das relacións en igualdade - Reforzamento do papel de colaboración da Concellería da Muller- CIM, no tema de igualdade, cara ao profesorado - Sensibilización na importancia da educación e da colaboración conxunta coa comunidade educativa cara á prevención da violencia - Repercusión social sobre a implicación dos centros de ensino

Obxectivo específico nº2: Sensibilizar en valores igualitarios e incorporar a mulleres e homes e as organizacións sociais nos procesos de igualdade.

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>- Realización de tres charlas en distintas Anpas do Concello sobre <i>Xoguetes non sexistas</i>.</p> <p>- Realización de tres ludotecas-<i>Xogamos á Igualdade no verán</i>-, dirixidos a nenas/os, en colaboración coas asociacións de mulleres</p> <p>- Realización de tres obradoiros sobre cociña e reparto de tarefas -<i>Eu tamén sei cociñar</i> – entre nenos/as perante o verán</p> <p>-Realización de tres obradoiros sobre Igualdade, dous deles dirixidos a homes e un a mulleres</p> <p>- Realización de campañas de publicidade sobre igualdade e contra a violencia de xénero de xeito periódico, nos medios e nos autobuses urbanos</p> <p>-Realización de dous obradoiros de intercambio de tarefas como ferramenta para superar os estereotipos e roles de xénero</p>	<p>-Alta participación das asociacións nas mesmas.</p> <p>- Participación de 33 nenos/as nas ludotecas de xogamos a igualdade</p> <p>-Participación de 33 nenos/as nos obradoiros de cociña</p> <p>- Participación de 18 homes e 9 mulleres</p> <p>- Maior interese dos e das participantes implicados no análise da construción social do xénero</p> <p>- Participación de 16 homes e 10 mulleres en actividades de intercambio de tarefas.</p>	<p>- Achegamento da Concellería – CIM ós distintos colectivos que traballan e teñen funcións no eido da educación</p> <p>- Ampliación das actividades de igualdade ó tempo de lecer</p> <p>- Aprendizaxe de novos modelos de reparto de tarefas</p> <p>- Maior sensibilidade sobre a necesidade de reflexionar sobre a construción social do xénero</p> <p>-Incremento da participación dos homes nos diferentes actos organizados</p> <p>- Consolidación da campaña polo 25 de novembro nos autobuses urbanos</p> <p>- Maior concienciación sobre a problemática da violencia contra as mulleres</p> <p>- Visibilización dos estereotipos</p>

Obxectivo específico nº3: Educación e formación na prevención da violencia de xénero e no respecto á igualdade entre homes e mulleres

Indic. de realización	Indic. de resultados	Indic. de impacto
<p>- Realización dunha Xornada polo 25 de Novembro <i>sobre a relación dos Homes coa Igualdade</i>; Conferencia sobre Sarmiento, Bordieu..., Mesa redonda con asociacións de Homes pola Igualdade do Estado</p> <p>- Presentación e promoción da recen constituída Asociación galega de Homes pola Igualdade.</p> <p>- Realización dunha Xornada dedicada ós medios de comunicación sobre <i>Violencia de xénero e mass-media</i></p> <p>- Continuación coa prestación do servizo de mediación familiar, como xeito de resolución pacífica dos conflitos interpersonais</p> <p>- Organización de actividades de rúa e de impacto mediático con motivo do 25 de Novembro, carpa informativa, proxeccións, concertos, lecturas públicas....</p> <p>- Elaboración de Manifestos cada 25N e cada 8M</p>	<p>-Alta participación de homes e mulleres</p> <p>- Coñecemento de novas formas de masculinidade</p> <p>- Toma de conciencia da existencia de homes que buscan a igualdade entre xéneros</p> <p>- Participación de periodistas locais á xornada</p> <p>-Debate sobre a influencia dos medios e a súa forma de tratar as novas</p> <p>- Maior coñecemento deste recurso e incremento das demandas de mediación</p> <p>-Alto nivel de satisfacción dos/as participantes en procesos de mediación</p> <p>- Manter a problemática da violencia de xénero na axenda política</p> <p>- Apoio institucional do Pleno ós manifestos e as súas propostas</p>	<p>- Difusión e promoción da necesidade de incorporación dos homes ós procesos de igualdade</p> <p>- Maior concienciación social sobre a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres</p> <p>- Fomento do análise dos/as profesionais da prensa sobre o tratamento das noticias de violencia de xénero</p> <p>- Implantación de servizos e procedementos cara a articulación de resolución pacífica dos conflitos</p> <p>- Fomentar a presenza pública do tema da violencia de xénero e favorecer a participación cidadá</p> <p>- Visibilizar a grave problemática da violencia contra as mulleres</p>